

Landelijk Overleg Milieuhandhaving

Visiedocument milieuboa's

De boa voor de milieuhandhaving beter benut

Visiedocument

Buitengewone opsporingsambtenaren milieu

De boa voor de milieuhandhaving beter benut

In opdracht van het
Bestuurlijk Landelijk Overleg Milieuhandhaving (BLOM)
Werkgroepen Visie en Opleiding
September 2008

Inhoudsopgave

	Samenvatting	3
1	Aanleiding en doel	7
2	Reikwijdte	11
3	Rol en positie van milieuboa's	13
4	Naar een beter functionerend stelsel van milieuboa's	17
5	Professionalisering van milieuboa's	27
6	Implementatie	35
	Bijlagen	37
Bijlage 1	Samenstelling werkgroepen	38
Bijlage 2	Voorlopige kwaliteitscriteria voor het stelsel van milieuboa's	39
Bijlage 3	Voorlopig functieprofiel en competenties milieuboa's	42

Samenvatting

Op het terrein van de milieuhandhaving gaat de komende jaren veel veranderen in de verhouding en rolverdeling tussen het bestuur en het OM. Dit komt onder meer door de introductie voor het bestuur van de mogelijkheid een boete op te leggen. Dat kan zijn in de vorm van een bestuurlijke boete. Deze is in de milieuwetgeving inmiddels gepresenteerd in de Meststoffenwet en de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden. Het kan óók zijn in de vorm van de bestuurlijke strafbeschikking; een van de OM-bevoegdheid om buiten de rechter strafbare feiten af te doen afgeleide bestuurlijke bevoegdheid om zelfstandig boetebeschikkingen af te geven.¹

De politie en het OM, i.c. het Functioneel Parket, kunnen zich meer gaan toeleggen op die vormen van milieucriminaliteit die vanwege de ernst van het feit of de persoon van de dader vanuit strafrechtelijk perspectief het meest relevant zijn. De rolverdeling die dan ontstaat tussen het bestuur en het OM², kan als volgt worden weergegeven:

-
- ¹ Waar in dit document gesproken wordt over 'boete', kunnen beide varianten worden bedoeld.
 - ² Het OM is voor de toepassing van een deel van het strafrechtelijk instrumentarium aangewezen op de economische strafrechter.

Tabel 1 Beoogde rolverdeling bestuur – OM

Afdoening door bestuur	Afdoening door bestuur en/of OM	Afdoening door OM, eventueel aanvullend door bestuur
Overtredingen van milieuvoorschriften waarbij <i>niet</i> sprake is van strafrechtelijk relevante omstandigheden	<ul style="list-style-type: none"> Overtredingen van milieuvoorschriften waarbij <i>wel</i> sprake is van strafrechtelijk relevante omstandigheden Prioritaire handhavingsproblemen 	<ul style="list-style-type: none"> (Middel)zware milieucriminaliteit
Instrumenten bestuur: <ul style="list-style-type: none"> Bestuurlijke waarschuwing Dwangsom/bestuursdwang Boete 	Instrumenten bestuur: <ul style="list-style-type: none"> Bestuurlijke waarschuwing Dwangsom/bestuursdwang Boete 	Instrumenten OM: <ul style="list-style-type: none"> Boete (vooral: rechtspers.) Vrijheidsstraf (nat. pers.) Bijkomende straf (Voorlopige) maatregel
	Instrumenten OM: <ul style="list-style-type: none"> Voorwaardelijk sepot Boete Vrijheidsstraf Bijkomende straf (Voorlopige) maatregel 	Instrumenten bestuur: <ul style="list-style-type: none"> Intrekking vergunning Weigering vergunning Intrekking/schorsing Erkenning of certificaat Bestuursdwang/dwangsom

Opmerking: in dit schema is de huidige transactiebevoegdheid van het OM en enkele bestuursorganen ex artikelen 36 en 37 Wet op de economische delicten niet opgenomen, omdat de Wet OM-afdoening voorziet in een gefaseerde vervanging hiervan door een bevoegdheid tot het opleggen van strafrechtelijke boetes (strafbeschikkingsbevoegdheid).

Bij die veranderingen is een sleutelrol weggelegd voor buitengewone opsporingsambtenaren (boa's), vooral in relatie tot een strafrechtelijke boetebevoegdheid. Om die te kunnen krijgen, zullen bestuursorganen de beschikking moeten hebben over boa's die gekwalificeerd zijn om de desbetreffende milieuovertredingen op te sporen en een proces-verbaal te maken dat een grondslag is voor een bestuurlijke strafbeschikking. Tegenover de hogere kosten die hieruit voor het bestuur voortvloeien, staat een vergoeding voor het bestuur van rijkswege, die wordt gefinancierd uit de opbrengst van bestuurlijke strafbeschikkingen.

Op dit moment zijn er ruim 2300 milieuboa's in dienst van publiekrechtelijke of privaatrechtelijke instanties, namelijk:

- alle krachtens een *categorale* aanwijzing functionerende boa's van de Algemene Inspectiedienst (met uitzondering van de Dienst Opsporing), Arbeidsinspectie/directie Major Hazard Control, Rijkswaterstaat, Staatstoezicht op de Mijnen, VROM-Inspectie (met uitzondering van de Inlichtingen- en Opsporingsdienst), provincies, waterschappen, gemeenten en regionale milieudiensten, met opsporingsbevoegdheden voor in elk geval de wetten genoemd in artikel 1a en ten dele ook artikel 1 van de Wet op de economische delicten,
- alle buitengewone opsporingsambtenaren (boa's) die zijn aangesteld in de functie-groep 'milieuopsporingsambtenaar' dan wel een andere functiegroep, maar met een vergelijkbare taak, en
- alle boa's die zijn aangesteld in de functiegroep 'flora- en faunabeheerder'.

De milieuboa's in dienst van het bestuur combineren vaak de opsporingsfunctie met milieutoezicht. Hierdoor kunnen zij bij de handhaving van de milieuwetgeving een belangrijke schakelfunctie vervullen tussen de wereld van het bestuur en die van het strafrecht. In de praktijk worden de specifieke mogelijkheden van milieuboa's door verschillende oorzaken echter niet ten volle benut.

Het huidige stelsel van milieuboa's, gebaseerd op het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar (BBO), functioneert niet goed en de professionaliteit van veel milieuboa's schiet tekort. Met de komst van een boetebevoegdheid voor bestuursorganen en andere lichamen met een publieke taak belast, wordt het belang dat in deze situatie verbetering komt alleen maar groter. Daarom wordt in dit document aangegeven welke maatregelen met het oog hierop worden getroffen.

De belangrijkste maatregelen tot *verbetering van het stelsel* zijn:

- Er komen wettelijke kwaliteitseisen voor milieuboa's, werkgevers, toezichthouder en direct toezichthouders. Vooruitlopend hierop worden kwaliteitscriteria, waarvoor een aanzet in dit document wordt gegeven, in de praktijk op hun toereikendheid en passendheid getoetst.
- De werkgevers krijgen een financiële tegemoetkoming in de kosten van milieuboa's, in samenhang met de invoering van de bestuurlijke strafbeschikking.
- De hoofdofficier van justitie van het Functioneel Parket wordt belast met het toezicht op de goede werking van het stelsel.
- De hoofden van de landelijke inspectiediensten van EZ, LNV, SZW en VROM en van Rijkswaterstaat worden direct toezichthouder voor milieuboa's van landelijke werkgevers.
- Het direct toezicht op milieuboa's van niet-landelijke werkgevers, dat blijft berusten

bij de korpschefs van de regiokorpsen, wordt op eenzelfde, toereikend niveau gebracht.

- Op landelijk en provinciaal/regionaal niveau worden tussen de hoofdofficier van het Functioneel Parket, de werkgevers en de direct toezichthouders – zoveel mogelijk multilaterale – afspraken gemaakt over de benodigde condities voor een behoorlijke taakvervulling door milieuboa's, de inzet van milieuboa's en de wijze waarop toezicht en direct toezicht worden uitgeoefend.
- De operationele ondersteuning van niet-landelijke milieuboa's door de politie en de samenwerking tussen politiemilieuteams en niet-landelijke milieuboa's worden verbeterd.

De belangrijkste maatregelen ter *verhoging van de professionaliteit* van milieuboa's zijn:

- Nieuwe milieuboa's worden verplicht om binnen een jaar na voltooiing van de basisopleiding voor boa's een speciaal ontwikkelde vervolgopleiding te volgen ter verkrijging van de benodigde strafvorderlijke kennis en praktische opsporingsvaardigheden.
- Het verplichte vijfjaarlijkse examen wordt voor milieuboa's vervangen door een verplichting tot permanente her- en bijscholing.
- Ter vergroting van de strafvorderlijke kennis en praktische opsporingsvaardigheden van de huidige milieuboa's is in 2007 een professionaliseringstraject gestart. Deelname hieraan wordt verplicht.

De implementatie van deze maatregelen, die in LOM-verband plaatsvindt, vergt naar verwachting ongeveer twee jaar. Met de zorg voor een gecoördineerde implementatie is de hoofdofficier van het Functioneel Parket belast.

1 Aanleiding en doel

Het bestuur en het OM hebben elkaar (gedeeltelijk) overlappende bevoegdheden om – met het oog op een behoorlijke naleving van de gestelde normen – handhavend op te treden tegen overtredingen van de milieuregelgeving en beschikken hiervoor over eigen instrumenten. Deze handhavingsbevoegdheden zijn onderdeel van een breder arsenaal aan middelen om naleving te bevorderen.³

Bij het handhavingsinstrumentarium van het bestuur ligt het accent op het verhogen van het nalevingsniveau, onder andere door het ongedaan maken van overtredingen en de gevolgen daarvan; bij het instrumentarium van het OM ligt het accent op het ontmoedigen en bestraf-

³ Om tot de meest effectieve mix van instrumenten te komen, is op rijksniveau het instrument programmatisch handhaven ontwikkeld. Dat is een planmatige methode om voor afzonderlijke handhavingsthema's tot de meest effectieve en doelmatige interventiestrategie te komen. Langs de weg van monitoring en evaluatie wordt vastgesteld of de gewenste verhoging van het nalevingsniveau ter bereiking van de beleidsdoelen binnen een vooraf vastgestelde termijn is bereikt. Als dat niet het geval is, vindt nieuwe besluitvorming plaats over de te nemen maatregelen. Dat kan zijn een verandering van interventiestrategie, verlaging van het ambitieniveau, wijziging van regelgeving, of een grotere handhavingsinzet, al of niet ten koste van inzet voor andere thema's.

ving van de overtreders. Behoudens enkele uitzonderlijke gevallen⁴ beschikt het bestuur nog niet over een bevoegdheid tot boeteoplegging. Hierin komt binnen enkele jaren verandering.⁵

Momenteel dragen ruim 2300 buitengewone opsporingsambtenaren (boa's) op basis van de Wet op de economische delicten (WED) bij aan de handhaving van de milieuwetgeving, controleurs openbare ruimte en andere 'leefbaarheidsboa's' niet meegerekend. Zij zijn te vinden bij gemeenten, provincies, waterschappen, rijksinstanties en particuliere werkgevers. Vaak combineren zij de opsporingsfunctie met milieutoezicht.

Met de introductie van de bestuurlijke strafbeschikkingsbevoegdheid neemt voor het bestuur en andere lichamen met een publieke taak belast het belang bij het hebben van milieuboa's, aanzienlijk toe, omdat zij dan zelfstandig strafrechtelijk kunnen optreden tegen overtredingen van de milieuregelgeving. Een grotere rol voor milieuboa's brengt voor de regionale politiekorpsen mee dat van hen meer aandacht en inzet wordt gevraagd voor hun taken op het vlak van direct toezicht (vooral: op kwaliteit) en ondersteuning en facilitering. Hier staat tegenover dat binnen de milieutaak van de politie een accentverschuiving gaat optreden in de richting van zwaardere vormen van milieucriminaliteit, doordat de boa's een groter deel van de bedrijfsmatig gepleegde milieudelicten, zoals inrichtinggebonden overtredingen en van de vrijvelddelicten, zelf kunnen oppakken en afdoen. Ook voor het Openbaar Ministerie, i.c. het Functioneel Parket, zal er het een en ander veranderen, zowel in de relatie naar de werkgevers als in de relaties tot de boa's, om een goede strafvorderlijke kwaliteit van de milieuboa's en hun producten te kunnen waarborgen.

Het huidige stelsel van milieuboa's – gebaseerd op het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar (BBO) – functioneert niet goed. Het stelsel is onoverzichtelijk en complex, mist samenhang en wordt gekenmerkt door een grote mate van vrijblijvendheid; bovendien is niemand in de positie om voor een goede werking ervan te zorgen. Verder is de afgelopen jaren, onder meer bij de pilot met het Transactiebesluit milieudelicten, gebleken dat veel milieuboa's te weinig (strafvorderlijke) kennis en praktische vaardigheden hebben, doordat in hen onvoldoende is geïnvesteerd en de huidige opleiding tekortschiet. Waar er derhalve nu reeds voldoende aanleiding is om in deze situatie verandering te brengen, wordt de urgentie hiervan alleen maar groter, wanneer de milieuboa's een grotere rol gaan spelen bij de milieuhandhaving en hun aantal gaat toenemen.

4 Negen bestuursorganen kunnen op grond van het Transactiebesluit milieudelicten voor bepaalde milieuovertredingen een bestuurlijke transactie aanbieden. Een bestuurlijke-boetebevoegdheid is toegekend aan de minister van LNV voor overtredingen van de Meststoffenwet en aan de ministers van LNV en VROM voor overtredingen van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden.

5 Zie Samenvatting.

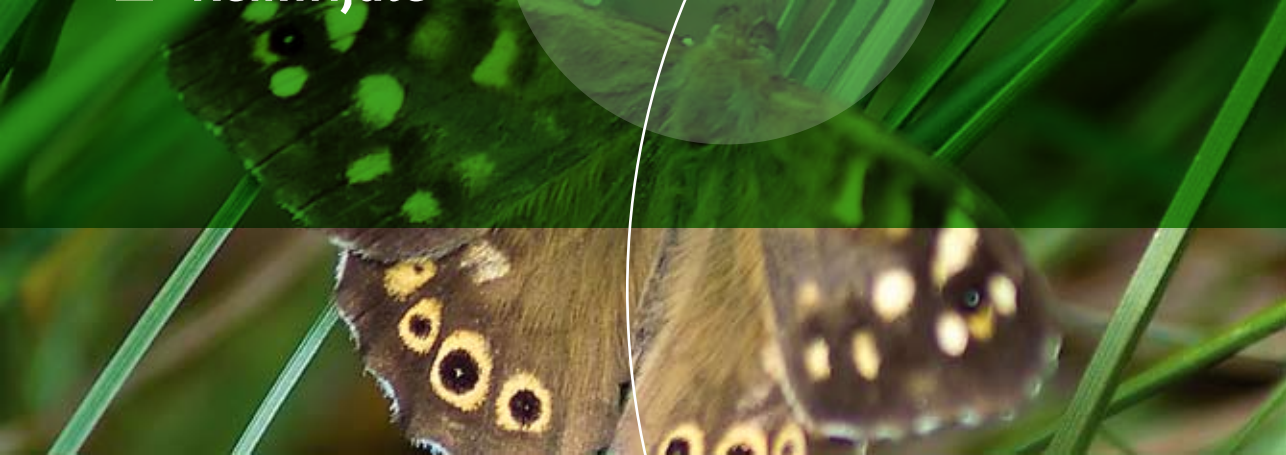
In dit visiedocument, dat is gebaseerd op inbreng van de werkgroepen visie en opleiding (bijlage 1), wordt beschreven hoe het stelsel van milieuboa's zal worden verbeterd en welke inspanningen worden verricht ten behoeve van een goede opleiding van huidige en toekomstige milieuboa's. Het samenhangende pakket van voorstellen kan worden samengevat in vier trefwoorden:

- Vereenvoudiging
- Meer samenhang
- Einde aan vrijblijvendheid
- Professionalisering.

Bij de eerste drie gaat het om het stelsel van milieuboa's, bij het vierde gaat het om de opleiding en bijscholing van milieuboa's. Tussen beide bestaat een onlosmakelijke samenhang: investeren in de professionaliteit heeft weinig nut, als het stelsel niet wordt verbeterd, maar het omgekeerde geldt evenzeer.

2 Reikwijdte

Dit document heeft betrekking op:

- 1 Alle krachtens een categorale aanwijzing functionerende boa's van de Algemene Inspectiedienst (met uitzondering van medewerkers van de Dienst Opsporing), Arbeidsinspectie/directie Major Hazard Control, Rijkswaterstaat, Staatstoezicht op de Mijnen, VROM-Inspectie (met uitzondering van de Inlichtingen- en Opsporingsdienst), provincies, waterschappen, gemeenten en regionale milieudiensten, met opsporingsbevoegdheden voor in elk geval de wetten genoemd in artikel 1a en ten dele ook artikel 1 van de Wet op de economische delicten.

Opmerking:

De boa's van de Inspectie Verkeer en Waterstaat zijn er buiten gehouden, omdat die zich uitsluitend of in hoofdzaak bezighouden met de opsporing van overtredingen van de vervoersregelgeving en in de praktijk meer met het onderdeel Bureau Verkeershandhaving van het OM dan met het Functioneel Parket te maken hebben.

- 2 Alle krachtens een individuele aanwijzing functionerende boa's van gemeenten en provincies, behorende tot de functiegroep 'milieuopsporingsambtenaar', dan wel boa's behorende tot een andere functiegroep maar met een vergelijkbare taak.

Opmerking:

Het is voorstelbaar dat in de toekomst, als gevolg van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, vanuit de gemeenten en provincies de wens naar voren komt om deze functiegroep te wijzigen in bijvoorbeeld 'opsporingsambtenaar omgevingsrecht'.

- 3 Alle krachtens een categorale of individuele aanwijzing functionerende boa's, behorende tot de functiegroep 'flora- en faunabeheerder'.

Zij worden in dit document aangeduid met het verzamelbegrip 'milieuboa's'. Derhalve hebben de voornemens in dit document geen betrekking op en gevolgen voor boa's die zich vooral bezighouden met eenvoudige (milieu)overtredingen, overwegend vallend buiten het bestek van de WED.⁶ Te weten: boa's vallend binnen een andere functiegroep, zoals gemeentelijk opsporingsambtenaar of controleur openbare ruimte.

Tabel 2 Overzicht van het huidige milieuboabestand (juli 2008)

Organisatie	Aantal	Opmerkingen
EZ	40	
LNV	400	Incl. 44 onbezoldigde controleurs flora en fauna
Natuurmonumenten	110	
Staatsbosbeheer	110	
SZW/MHC	40	
V&W/RWS	140	
VROM	70	
Totaal landelijk	890	
Gemeenten	ca. 750	
Provincies	100	
Milieudiensten	100	
Waterschappen	110	
Particuliere werkgevers	400	
Totaal niet landelijk	ca. 1460	
Totaal generaal (afgerond)	2350	

⁶ De in dit document beschreven problemen op het vlak van professionaliteit en (direct) toezicht doen zich ook bij andere functiegroepen voor en verdienen afzonderlijk aandacht. Het verdient aanbeveling dat het Ministerie van Justitie na evaluatie van de resultaten van de geïmplementeerde besluiten voor de milieuboa's beziet in hoeverre zij zich lenen voor bredere toepassing.

3 Rol en positie van milieuboa's

Bij de handhaving van de milieuregelgeving vervullen milieuboa's, vooral dankzij hun kennis (expertise) van de milieuwetgeving, de bijbehorende materie en de met naleving belaste bedrijven of personen, een onmisbare rol, die nu op verschillende manieren gestalte krijgt:

- a zelfstandig opmaken van proces-verbaal op basis van eigen opsporingshandelingen voor (veelal) relatief eenvoudige milieudelicten, met inachtneming van de Aanwijzing handhaving milieurecht van het Openbaar Ministerie (Staatscourant 29 december 2005, nr. 253, pag. 16);
- b aanbieden van een transactie voor milieudelicten, voorzover de boa's hiertoe – al dan niet krachtens mandaat – bevoegd zijn, met inachtneming van de hiervoor geldende wettelijke of beleidsregels (strafvorderingsrichtlijnen);
- c vervullen van oog- en oorfunctie voor de politie en andere opsporingsdiensten met betrekking tot relatief zware of complexe milieu-overtredingen of andere delicten waarop boa's bij hun functie-uitoefening stuiten en waartegen zij niet zelf kunnen of mogen optreden;
- d overdragen van aanvankelijk als relatief eenvoudig ingeschatte maar toch complex blijkende milieudelicten aan de politie of andere opsporingsdiensten;

- e ondersteunen van de politie en andere opsporingsdiensten bij gecompliceerde of zware milieudelicten;
- f deelnemen aan opsporingsonderzoeken naar milieudelicten onder leiding van het Functioneel Parket en handhavingsprojecten in samenwerking met politie-functionarissen, andere boa's of bestuurlijke toezichthouders.

De operationele sturing berust voor de taakelementen a t/m c primair bij de werkgever⁷ en voor de taakelementen d t/m f primair bij de milieuofficiëren van het Functioneel Parket.

Milieuboa's in dienst van het bestuur zijn doorgaans primair toezichthouder. Hierdoor kunnen zij een strafvorderlijk vervolg geven aan door hen als toezichthouder geconstateerde overtredingen. Staande met één been in de wereld van het bestuursrecht en met het andere in de wereld van het strafrecht, kunnen zij bij de milieuhandhaving een schakelfunctie vervullen waartoe de politie per definitie niet in staat is. Die positie maakt hen bij uitstek geschikt om een rol te spelen bij de toepassing van de 'bestuurlijke strafbeschikking'. Toch kan ook worden geconstateerd dat bij de milieuhandhaving de potenties van de milieuboa's tot nu toe niet ten volle worden benut. Dit heeft verschillende oorzaken.

Het bestuur ervaart het in het algemeen als een onevenwichtige situatie dat het voor het bestraffen van betrekkelijk eenvoudige milieuovertredingen afhankelijk is van het OM met zijn ten dele eigen prioriteiten⁸, terwijl het door middel van zijn eigen (opsporings)ambtenaren wel moet zorgen voor het proces-verbaal zonder dat hier een financiële vergoeding tegenover staat. Met als gevolg dat veel bestuursorganen niet bereid zijn om, ten koste van toezichtscapaciteit, hun milieuboa's veel ruimte te bieden om als opsporingsambtenaar op te treden. De invoering van de bestuurlijke strafbeschikkingsbevoegdheid zal die belemmering voor het goed benutten van milieuboa's wegnemen.

Verder speelt een rol dat het huidige stelsel van milieuboa's, dat stoelt op het BBO en waarin het *toezicht* en het *direct toezicht* worden vervuld door de hoofden van de arrondissementsparketten en de korpschefs van de regiokorpsen een belangrijke plaats innemen, niet goed aansluit bij de structuur van de milieuhandhaving en, mede hierdoor, niet goed functioneert.

7 Dit laat onverlet dat de officier van justitie ten alle tijde ten opzichte van de strafrechter verantwoordelijk blijft voor de wijze waarop een milieuboa zijn strafrechtelijke en strafvorderlijke bevoegdheden hanteert.

8 In de praktijk worden de landelijke strafrechtelijke prioriteiten op het terrein van de milieuhandhaving door het OM bepaald in overleg met de betrokken departementen, de politie en de overige LOM-partners. Bij de vaststelling van regionale strafrechtelijke prioriteiten wordt rekening gehouden met provinciale en regionale handhavingsprogramma's.

Bovendien schiet de professionaliteit van veel milieuboa's – strafvorderlijke kennis, vaardigheden en stijl – tekort, wat zowel hun bereidheid tot gebruik van hun opsporingsbevoegdheden als de kwaliteit van processen-verbaal ongunstig beïnvloedt.

De afgelopen jaren is ook steeds duidelijker naar voren gekomen dat milieuboa's die werkzaam zijn voor particuliere organisaties, zoals terreinbeheerders en wildbeheereenheden, een uiterst waardevolle bijdrage kunnen leveren en, in veel gevallen, feitelijk ook leveren aan de handhaving van de milieuwetgeving die specifiek gericht is op de bescherming van de kwaliteiten van het 'buitengebied', waaronder de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en Boswet. Een betrekkelijk klein deel van hen heeft nu als hoofdtaak het opsporen van milieudelicten, waaronder (georganiseerde) stroperij, roofvogelvervolging, wildvang en illegale kap. De meeste 'groene boa's' hebben hoofdzakelijk tot taak de regels voor het betreden en gebruik van de terreinen van hun werkgever te handhaven, zo nodig met behulp van het strafrecht. Voor het overige vervullen zij met betrekking tot relatief zware of complexe milieu-overtredingen of andere delicten waarop zij bij hun taakuitoefening stuiten, voor de politie – vooral het regionale milieuteam – een oog- en oorfunctie; bij constatering op heterdaad van dergelijke delicten wordt van hen tevens verwacht dat zij met behulp van hun opsporingsbevoegdheden de hoogst noodzakelijke maatregelen treffen in afwachting van de komst van de politie. Als gevolg van de toenemende criminaliteit in het buitengebied en de verminderde mogelijkheden van de regiokorpsen om veel inzet te plegen in het buitengebied zal het belang van die oog- en ooren eerste-opvangfunctie de komende jaren steeds groter worden. Het is aannemelijk dat dit zal leiden tot een accentverschuiving binnen het takenpakket van het merendeel van de 'groene boa's'. Daarom is het zaak de mogelijkheden van deze boa's nog beter te benutten en te verzekeren dat hun strafvorderlijke kennis en kunde op het gewenste niveau liggen. Het recente initiatief van de Minister van LNV tot programmatische handhaving van de natuurwetgeving biedt hiervoor een uitgelezen kans.⁹

De omstandigheid dat nu voor het merendeel van de 'groene boa's' de handhaving van terreinbepalingen voorop staat, betekent niet dat de kring van strafbare feiten waartegen zij kunnen optreden, beperkter kan zijn dan die van de overige 'groene boa's'. Wel kunnen aan het gebruik van hun opsporingsbevoegdheden ten aanzien van een deel van die feiten verdergaande beperkingen worden gesteld. Bijvoorbeeld door te bepalen dat die bevoegdheden mogen worden gebruikt voorzover dit redelijkerwijs noodzakelijk is voor de vervulling van hun taak, zoals die is omschreven door hun werkgever.

⁹ Zie brief van de Minister van LNV over de evaluatie van de natuurwetgeving d.d. 21 juli 2008, *Kamerstukken II 2007/08*, 31536, nr. 1.

4 Naar een beter functionerend stelsel van milieuboa's

Vereenvoudiging

Aanwijzing van milieuboa's

Milieuboa's worden aangewezen op basis van artikel 17, eerste lid, onder 2°, WED en artikel 142 Wetboek van Strafvordering, voorzover het gaat om de opsporing van niet-economische delicten. Een verzoek om opsporingsbevoegdheid kan worden gedaan voor een individuele boa of voor een categorie van boa's.¹⁰ Door meer gebruik te maken van de mogelijkheid tot aanwijzing van categorieën van milieuboa's kunnen de overzichtelijkheid en eenduidigheid worden vergroot. Bovendien verschaft dit de nodige flexibiliteit, omdat bijvoorbeeld bij

¹⁰ Categorale aanvragen zijn o.a. gedaan door de Algemene Inspectiedienst ten behoeve van zowel eigen boa's als boa's werkzaam bij andere instanties (o.a. Staatsbosbeheer, it Fryske Gea) en de Unie van Waterschappen ten behoeve van boa's van de waterschappen. In een categorale aanwijzingsbeschikking wordt bepaald hoeveel personen ten hoogste als boa kunnen worden beëdigd. Het werken met een categorale aanwijzing brengt geen wijziging in de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de afzonderlijke werkgevers, tenzij hierover afspraken zijn gemaakt.

personele wisselingen de aanwijzingsbeschikking niet hoeft te worden gewijzigd. Voor milieuboa's in dienst van of werkzaam voor landelijke werkgevers worden de aanvragen tot dergelijke aanwijzingen bij voorkeur gedaan door de ministeries, mede namens landelijke particuliere werkgevers. Voor milieuboa's van niet-landelijke werkgevers is een categorale aanwijzing om dezelfde redenen eveneens te verkiezen.

Toezicht

Nu zijn de hoofden van de negentien arrondissementsparketten nog belast met het toezicht op milieuboa's. Aangezien sinds 1 oktober 2005 de milieutaak van het Openbaar Ministerie vrijwel helemaal berust bij het Functioneel Parket, zal de hoofdofficier van dit parket worden aangewezen tot (enig) toezichthouder voor alle milieuboa's. Dit sluit aan bij de wettelijke aanwijzing van deze functionaris tot toezichthouder van de bijzondere opsporingsdiensten (Wet bijzondere opsporingsdiensten).

Voor een goed zicht op de werking van het stelsel wordt het wenselijk geacht dat de toezichthouder jaarlijks aan het College van procureurs-generaal verantwoording aflegt over het verrichte toezicht. Het College kan vervolgens de Minister van Justitie informeren.

Direct toezicht

Nu zijn de korpschefs van de regiokorpsen en het Korps Landelijke Politiediensten belast met het direct toezicht op milieuboa's. Het gaat hierbij om een in hoofdzaak administratief-procedurele aangelegenheid (zie tabel 3), die losstaat van de ondersteunende en bijstand-verlenende rol van de regiokorpsen en het Korps landelijke politiediensten (KLPD), die berust op de Politiewet 1993.¹¹

Gelet op de in de praktijk gebleken te grote afstand tussen milieuboa's van landelijke diensten en politiekorpsen, verdient het de voorkeur dat bij de toedeling van het direct toezicht onderscheid wordt gemaakt tussen:

- a Direct toezicht op milieuboa's in dienst van of werkzaam voor een *landelijke* werkgever (rijksdienst, Staatsbosbeheer, Vereniging tot behoud van Natuurmonumenten). Naar analogie van de aanwijzing van het bestuur van 's Rijks belastingen tot direct toezichthouder voor boa's van de Belastingdienst, wordt via een wijziging van het BBO het direct toezicht op landelijke milieuboa's toebedeeld aan:

¹¹ De werkgroep ziet naast de in het BBO genoemde taken ook als taak van de direct toezichthouders het, in samenwerking met het Functioneel Parket, ontwikkelen van modellen van processen-verbaal voor (eenvoudige) milieudelicten. Dit kan de kwaliteit en efficiency van de opsporing sterk vergroten.

- de directeur van de Algemene Inspectiedienst voor de bezoldigde en onbezoldigde boa's van die dienst en van landelijk werkzame terreinbeheerders
 - de directeur-generaal van Rijkswaterstaat voor de boa's van die dienst
 - de inspecteur-generaal van het Staatstoezicht op de Mijnen voor de boa's van die dienst
 - de Nederlandse Emissie-autoriteit
 - de inspecteur-generaal van de Arbeidsinspectie voor de boa's van de directie Major Hazard Control.¹²
- b Direct toezicht op milieuboa's in dienst van of werkzaam voor een *niet-landelijke* werkgever (provincies, gemeenten, waterschappen, particuliere terreineigenaren, wildbeheerseenheden) blijft berusten bij de korpschefs van de regiokorpsen. Hiermee blijft de samenhang tussen enerzijds de direct-toezichtfunctie en anderzijds de ondersteunings- en regiefunctie van de politie met betrekking tot de boa's in het buitengebied, die doorgaans berust bij het regionaal milieuteam, gewaarborgd. De Raad van Hoofdcommissarissen, die het direct toezicht op de milieuboa's als een (kern)taak van alle regiokorpsen beschouwt, zet zich in voor een zoveel mogelijk eenduidige uitoefening van deze taak, in wisselwerking met de toezichthouder.

Met een dergelijke toedeling kan afstemming tussen de toezichthouder en direct toezichthouders voor de landelijke en niet-landelijke milieuboa's worden verzekerd. Afspraken tussen de hoofdofficier van het Functioneel Parket en de direct toezichthouders over de uitoefening van toezicht en direct toezicht worden bij voorkeur vastgelegd in een *toezichtsarrangement*.

¹² Het is aan de betrokken diensthoofden om te bezien hoe zij het direct toezicht efficiënt kunnen organiseren, bijvoorbeeld door te werken met interne mandaatsconstructies.

Tabel 3 Taken en bevoegdheden van direct toezichthouder volgens BBO

Krachtens mandaat afnemen van eden, verklaringen en beloften van boa's (art. 21)
Geven van instructies aan boa's met het oog op een goede samenwerking met de politie (art. 30)
Erop toezien dat boa's voor hen geldende instructies nakomen (art. 39, eerste lid)
Uitoefenen van dagelijks toezicht op de juiste uitoefening van bevoegdheden en een goede samenwerking met de politie door boa's (art. 39, eerste lid)
Erop toezien dat werkgevers zorgdragen voor onderricht aan boa's (art. 39, tweede lid)
Gevraagd en ongevraagd verstrekken van inlichtingen aan de toezichthouder (art. 39, derde lid)
Regelmatig overleg plegen met de toezichthouder over functioneren van boa's (art. 40)
Verschaffen van gewenste informatie over boa's aan Minister van Justitie en College van procureurs-generaal (art. 40)
Adviseren van de toezichthouder over klacht over optreden van boa (art. 42)

Van de toezichthouder en de direct toezichthouders mag worden verwacht dat zij hun taken serieus vorm geven en zorgen voor een goed samenspel tussen boa's en opsporingsambtenaren van politie en bijzondere opsporingsdiensten. Hiervoor is nodig dat de toezichthouder en direct toezichthouders voor deze taak goed worden toegerust. De omstandigheid dat vier van de vijf landelijke direct-toezichthouders zitting hebben in de Inspectieraad, komt de eenduidigheid en efficiëntie van hun taakvervulling ten goede. Gelet op de organisatie van het Functioneel Parket ligt het voor de hand dat de bij het toezicht behorende werkzaamheden vanuit de hoofdvestiging in Den Haag worden verricht, voorzover het de landelijke milieuboa's betreft, en in hoofdzaak vanuit de gedeconcentreerde vestigingen (handhavingseenheden) worden verricht, voorzover het de niet-landelijke milieuboa's betreft.

Meer samenhang

Conditie voor functioneren van milieuboa's

Van de betrokken partijen (werkgevers, toezichthouder, direct toezichthouders en politie) mag worden verwacht dat zij op landelijk, respectievelijk provinciaal/regionaal niveau zodanige afspraken maken dat de milieuboa's:

- goed worden toegerust voor en ondersteund bij hun taakuitoefening en
- kunnen functioneren binnen een *structuur* waarin de verschillende verantwoordelijkheden duidelijk zijn gemarkeerd, en een *cultuur* waarin ieder doet wat is afgesproken en samenwerking en informatie-uitwisseling vanzelfsprekend zijn.

Dit moet ertoe leiden dat milieuboa's niet langer te maken hebben met uiteenlopende verwachtingen van hun werkgever, de toezichthouder en direct toezichthouder en kunnen rekenen op operationele samenwerking met en ondersteuning of bijstand door de regiokorpsen, het KLPD of bijzondere opsporingsdiensten.

De ervaringen met het zogenoemde boa-registratiesysteem dat in de regio NO-Gelderland is geïnitieerd en inmiddels in diverse delen van het land met succes wordt toegepast, laten zien dat een slimme toepassing van ICT zowel de doelmatigheid van het toezicht en de direct-toezicht- en ondersteunings- en regiefunctie van de politie als de samenwerking tussen boa's onderling en tussen politie en boa's zeer ten goede kan komen. In het licht hiervan wordt de komende tijd door de politie en het Functioneel Parket, tezamen met de werkgevers van milieuboa's, bekeken hoe aan deze en andere best practices een landelijke toepassing kan worden gegeven, in aansluiting op ontwikkelingen binnen de politie zelf. Zo kunnen, waar het de relatie tussen de politie(milieuteams) en de milieuboa's betreft, de samenwerking, afstemming, informatie-uitwisseling en operationele ondersteuning in het gehele land op eenzelfde, toereikend niveau worden gebracht.

Kwaliteitseisen

Met het oog op zoveel mogelijk eenduidigheid, consistentie en borging van die afspraken zullen kwaliteitseisen voor de milieuboa's en de andere, bij het stelsel betrokken partijen worden vastgesteld. De toezichthouder krijgt de bevoegdheid om, zo nodig, een aanwijzing te geven aan een werkgever of direct toezichthouder, ingeval kwaliteitseisen niet in acht worden genomen. Hiermee ontstaat een analogie met de wettelijke regeling Handhavingsstructuur (artikel 18.3 Wet milieubeheer).

Evenals bij het professionaliseringstraject voor het toezicht is gebeurd, zullen eerst *kwaliteitscriteria* worden ontwikkeld en in de praktijk op hun toereikendheid worden getoetst.

In bijlage 3 is een aanzet voor kwaliteitscriteria opgenomen. De opgedane ervaringen kunnen vervolgens worden benut bij het formuleren van de uiteindelijke kwaliteitseisen.

Nader wordt onderzocht of er nu een wettelijke grondslag is voor het vaststellen van kwali-

teitseisen en de beoogde aanwijzingsbevoegdheid en, zo neen, in welke wet die dan zou moeten worden gecreëerd (Wetboek van Strafvordering, WED of andere wet). In samenhang hiermee zal tevens worden onderzocht hoe, zo nodig, de WED, dan wel een andere wet beter geschikt kan worden gemaakt en benut als kader en grondslag voor het beoogde stelsel van milieuboa's, met inbegrip van samenwerking, afstemming en informatie-uitwisseling tussen boa's, politie en andere opsporingsdiensten.

Inzet van boa's

Bij de inzet van boa's kan een onderscheid worden gemaakt tussen hun activiteiten in relatie tot de bestuurlijke strafbeschikkingsbevoegdheid en de activiteiten die zij (mede) ten behoeve van het OM verrichten. Wat de inzet voor de eerste categorie van activiteiten betreft, is het geheel aan hun werkgevers om de omvang en de beoogde resultaten te bepalen.

Voor de tweede categorie is het aan de werkgever om te bepalen hoeveel capaciteit hiervoor wordt vrijgemaakt en met het OM afspraken te maken over de zaken waarvoor procesverbaal wordt opgemaakt. Het rendement van de inzet van boa's op dit vlak zal doorgaans toenemen naarmate hun opsporingsactiviteiten beter worden afgestemd op de landelijke of regionale prioriteiten van de milieuhandhaving en op de activiteiten van andere opsporingsambtenaren. Dit vereist *sturing* binnen hiervoor geldende wettelijke of afgesproken kaders. Die sturing kan op verschillende manieren plaatsvinden, namelijk door middel van:

- algemene kaders voor zelfstandig te verrichten opsporingsactiviteiten: de Landelijke Strategie Milieuhandhaving, opsporingsprioriteiten, handavingsprogramma's of handavingsarrangementen
- plan van aanpak voor concrete problemen (bedrijfstak, thema of gebied), veelal in de vorm van een handavingsproject waaraan naast milieuboa's ook politie en milieutoezichthouders deelnemen
- gezagsuitoefening tijdens een opsporingsonderzoek waarbij milieuboa's deel uitmaken van een team van politie en/of bijzondere opsporingsdienst.

Bij het door de werkgevers en het OM, al dan niet als onderdeel van een handavingsarrangement, gezamenlijk vaststellen van prioriteiten, handavingsprogramma's en interventiestrategieën met bijbehorende plannen van aanpak voor bedrijfstakken, thema's of gebieden zou telkens moeten worden aangegeven welke bijdrage door milieuboa's en daarmee ook hun werkgevers wordt geleverd.¹³ Hieraan kunnen operationele afspraken worden gekoppeld over de noodzakelijke informatie-uitwisseling¹⁴, samenwerking en

¹³ Het gaat hierbij om afspraken op hoofdzaken, die altijd slechts een deel van de inzet van milieuboa's op landelijk niveau betreffen. Voor het vastleggen van het geheel aan afspraken over de inzet zijn handavingsarrangementen met het Openbaar Ministerie het aangewezen kader.

¹⁴ De hiervoor geldende wetgeving en convenanten tussen partijen vormen het kader voor zulke afspraken.

afstemming tussen boa's, politie, bijzondere opsporingsdiensten en milieutoezichthouders en sturing door OM. Deze bijdrage van milieuboa's aan de opsporing van milieudelicten en de samenwerking met de politie (milieuteams) en bijzondere opsporingsdiensten krijgen hiermee een structurele basis.

Inbedding in landelijke handhavingsstructuur

Het ligt voor de hand dat voor het maken van afspraken over de condities voor of inzet van milieuboa's, behoudens inzet voor concrete opsporingsonderzoeken, de bestaande handhavingsstructuur op landelijk en provinciaal/regionaal niveau, waar mogelijk, wordt benut. Voor het landelijke niveau levert dit weinig problemen op omdat in het LOM de landelijke werkgevers (met uitzondering van de particuliere), het Functioneel Parket (toezichthouder én gezag) en de direct toezichthouders voor de landelijke milieuboa's en niet-landelijke milieuboa's zitting hebben of zijn vertegenwoordigd. Voorzover de gemaakte afspraken om vastlegging of uitwerking vragen, bieden de handhavingsarrangementen tussen de betrokken ministeries en het OM hiervoor het aangewezen kader. Het ligt op de weg van het Functioneel Parket om te zorgen voor betrokkenheid van de politie (regiokorpsen en KLPD). De afspraken moeten tevens worden vertaald in de werkprogramma's van de betrokken diensten.

In de provincies waar nog een Provinciaal Handhavingsoverleg (PHO) functioneert, is dit overlegorgaan doorgaans het meest aangewezen voor het maken van afspraken over de condities voor of inzet van milieuboa's in de provincie, behoudens inzet voor concrete opsporingsonderzoeken. In provincies waar inmiddels geen PHO meer bestaat of dit teveel partijen omvat, moet veeleer worden gedacht aan de regionale handhavingsoverleggen, dan wel aan een overleg ad hoc op initiatief van het Functioneel Parket. In voorkomende gevallen zullen voor dit onderwerp de particuliere terreinbeheerders op enigerlei wijze bij dit overleg betrokken moeten worden. Voorzover de gemaakte afspraken om vastlegging of uitwerking vragen, moet ook in dit geval worden gedacht aan het maken van handhavingsarrangementen.

Te maken afspraken over de inzet van boa's voor de gezamenlijke aanpak van regionale problemen kunnen ook betrekking hebben op boa's van regionale onderdelen van landelijke inspecties of Rijkswaterstaat. Bijzondere aandacht is hier nodig voor de afstemming in de waterlijn, in verband met de samenhang tussen regionale wateren en Rijkswateren.

Organisatorisch verband voor niet-landelijke milieuboa's

Vooral milieuboa's in dienst van gemeenten, waterschappen en particuliere werkgevers lopen een reële kans dat zij in een betrekkelijk groot isolement hun opsporingstaak moeten verrichten. Het aantal collega-milieuboa's in de eigen organisatie is veelal klein en

contacten met milieuboa's van andere organisaties zijn niet altijd vanzelfsprekend. Met als gevolg weinig uitwisseling van ervaringen en geringe mogelijkheden tot 'klankborden' met collega's die in dezelfde positie als zij verkeren. Het is daarom gewenst dat, bij het ontbreken van een gemeenschappelijk institutioneel kader voor de milieuboa's in de vorm van bijvoorbeeld een regionale handhavingdienst, voor hen toch kan worden voorzien in enig (licht) organisatorisch verband (bijvoorbeeld in de vorm van een netwerk). Voorbeelden van succesvolle verbanden zijn de wijze waarop de Algemene Inspectiedienst de onder haar categorale beschikking vallende flora- en faunabeheerders ondersteunt, de netwerken van 'groene boa's' die op initiatief van regiokorpsen zijn opgebouwd (o.a. in Gelderland Midden, Noord-Oost Gelderland, Midden- en West Brabant en Friesland) en de door de provincie Limburg opgezette 'Groene brigade'.¹⁵

Gelet op de huidige structuur van de milieuhandhaving en de uiteenlopende omstandigheden in de provincies, ligt een eenduidige oplossing niet voor de hand.¹⁶

Het is aan de betrokken partijen in de provincie om gezamenlijk te bezien hoe en onder wiens verantwoordelijkheid zo'n verband het beste tot stand kan worden gebracht.

Einde aan vrijblijvendheid

Het stelsel behoudt, ook met vaststelling van kwaliteitseisen, een element van vrijwilligheid: organisaties worden wel aangemoedigd (o.a. via het PHO), maar niet verplicht om milieuboa's in dienst te nemen, tenzij een organisatie in aanmerking wil komen voor de bestuurlijke strafbeschikkingsbevoegdheid. Het blijft de eigen verantwoordelijkheid van de werkgever om medewerkers al dan niet in aanmerking te laten komen voor het verkrijgen van de boa-status. Als eenmaal voor boa's is gekozen, is er geen ruimte meer voor vrijblijvendheid. Van de werkgevers mag worden gevraagd dat zij hun milieuboa's in staat stellen hun opsporingstaak te praktiseren in lijn met de gemaakte afspraken. Hierbij staat voor ogen dat een milieuboa die zijn opsporingstaak combineert met een andere taak (meestal toezicht), een realistisch en noodzakelijk deel van zijn werktijd kan besteden aan activiteiten die behoren bij zijn boa-status, zoals het verrichten van controles op basis van de WED, al

¹⁵ Het is aan de deelnemende instanties in het PHO om, in overleg met de milieuboa's en andere betrokken partijen, te bezien hoe het organisatorisch verband het best vorm kan worden gegeven, bijvoorbeeld met gebruikmaking van de nieuwe samenwerkingsknooppunten. Door de provincie Groningen wordt al enige jaren met succes gezorgd voor een bundeling van milieuboa's voor de thema's vuurwerk en 'groene wetgeving'.

¹⁶ Dit wordt anders, indien het kabinet het advies van het Onderzoeksteam herziening handhavingstelsel VROM-regelgeving (Cie Mans) tot vorming van 25 regionale omgevingsdiensten voor het toezicht op de naleving van het omgevingsrecht overneemt. Zie bijlage bij de brief van de Minister van VROM aan de Tweede Kamer d.d. 10 juli 2008, Kamerstukken II 2007/08, 22 343, nr. 201.

dan niet uitmondend in een bestuurlijke strafbeschikking of een proces-verbaal voor het OM, en het geven van een strafrechtelijk vervolg aan toezichtsbevindingen¹⁷; dit is noodzakelijk om te kunnen voldoen aan de (nog vast te stellen) kwaliteitseisen. Het op peil houden van de hiervoor benodigde kennis en praktische vaardigheden is hiervan een onlosmakelijk onderdeel. Met de in de Wet OM-afdoening geboden mogelijkheid tot een financiële tegemoetkoming aan instanties waaraan een bestuurlijke strafbeschikkingsbevoegdheid is toegekend, wordt een belangrijke drempel voor werkgevers om hun boa's voldoende ruimte te geven voor opsporing én werk te maken van hun zorgplicht voor hun milieuboa's weggenomen.

Van de milieuboa's op hun beurt mag worden verwacht dat zij hun opsporingsbevoegdheden actief uitoefenen binnen de hiervoor geldende kaders en onder aansturing van, veelal, de eigen organisatie, al dan niet op basis van programmatische afspraken met andere instanties. Dit zal ertoe leiden dat niet langer incidenten, opportunisme of eigen taakopvattingen leidend zijn voor de inzet van boa's.

Voorts wordt het redelijk geacht dat in gevallen waarin een milieuboa van een gemeente, provincie of waterschap op verzoek van het OM langdurig meedraait in het kader van een opsporingsonderzoek van de politie of een bijzondere opsporingsdienst, de werkgever hiervoor, zo nodig, op enigerlei wijze wordt gecompenseerd.

¹⁷ De werkgevers en de toezichthouder zullen tezamen tijd gezamenlijk moeten bepalen wat realistisch en noodzakelijk is.

5 Professionalisering van milieuboa's

Eisen aan milieuboa's en hun opleiding

Handhaven is een vak! Wil een toezichthouder ook een goede milieuboa zijn, dan zal hij moeten beschikken over extra, essentiële competenties op het vlak van strafvorderlijke kennis, vaardigheden en stijl. De competenties tezamen stellen iemand in staat om tijdens de uitoefening van zijn werkzaamheden situaties op hun relevantie te beoordelen en vervolgens – indien noodzakelijk – op correcte wijze opsporingsactiviteiten te ontplooiën. Om duidelijk te maken welke competenties nodig zijn, is een functieprofiel voor de milieuboa ontwikkeld en zijn vereiste competenties beschreven (zie bijlage 3). Deze competenties zijn complementair aan de competenties (in de vorm van eindtermen) die door het Ministerie van Justitie voor het verkrijgen van opsporingsbevoegdheid zijn vastgesteld. Daarnaast zijn de geformuleerde competenties in overeenstemming met hetgeen vanuit het Project Handhaven op Niveau op dit vlak is geformuleerd. In het functieprofiel worden, in navolging van het politie-onderwijs, de volgende soorten competenties onderscheiden:

- vakmatige en methodische competenties: het gaat hierbij om het vermogen om de gevraagde producten en diensten te leveren, zoals het uitvoeren van een milieuboa's

opsporingsonderzoek, inschatten van milieurisico's, juist toepassen van wetgeving, opstellen van proces-verbaal;

- bestuurlijk-organisatorische en strategische competenties: het gaat hierbij bijvoorbeeld om het regelen van het eigen werk binnen de organisatie, zoals de afstemming op het beleid van de organisatie, het omgaan met het spanningsveld tussen het eigen taakveld en dat van andere partners;
- sociale en communicatieve competenties, zoals het verhoren van verdachten en getuigen, handelen onder stress, omgaan met emotioneel gedrag;
- leer- en vormgevingscompetenties waarbij het gaat om het zelfstandig integreren van nieuwe wetgeving of beleid in het eigen werk en zelfstandig plannen en reflecteren op de eigen werkzaamheden.

De huidige opleiding voor boa's biedt geen garantie dat degenen die de opleiding met goed gevolg hebben afgelegd, daadwerkelijk in staat zijn om als milieuboa goed te functioneren. In een workshop in maart 2004 werd geconstateerd dat de huidige boa-opleiding te basaal is. Een aantal, voor een goede vervulling van de milieuboa-functie onontbeerlijke kenniselementen (kennis van de bevoegdheden uit de WED en Wetboek van Strafvordering e.d.) en vaardigheden als het opmaken van een goed milieuproces-verbaal, conflictbeheersing en het horen van een verdachte of getuige, komt hierin niet of onvoldoende aan de orde. Daarnaast werd geconstateerd dat de opleiding niet aansluit bij de handhavingspraktijk van de milieuboa's, het opleidingsaanbod nu te groot en versnipperd is en er weinig tot geen controle op de geboden kwaliteit plaatsvindt. Tevens bleek dat door de werkgevers van de boa's vaak in onvoldoende mate zorg wordt gedragen voor de noodzakelijke aanvullende opleiding(en). Tot slot werd geconstateerd dat het vijfjaarlijkse examen door de boa's niet als zinvol wordt ervaren. In plaats van één toetsmoment elke 5 jaar, werd voorgesteld om een systeem van permanent leren in te voeren waarbij gedurende 5 jaar jaarlijks één of meerdere toetsmomenten zijn ingeruimd.

Daarom wordt overgegaan tot:

- Een andere opzet van de opleiding van milieuboa's, die wordt gekenmerkt door:
 - Handhaving van de eis dat een milieuboa de basisopleiding voor boa's met succes heeft afgerond.
 - Een verplichte aanvullende vakopleiding voor milieuboa's, met differentiatie naar functiegroep. Deze vakopleiding krijgt het karakter van *duaal leren*, d.w.z. leren in 'schoolverband' én leren in de praktijk.
 - Permanente her- en bijscholing: het vijfjaarlijkse examen wordt vervangen door een systeem waarbij continu aan het onderhoud van de kennis en vaardigheden van milieuboa's wordt gewerkt.
 - Vrijstelling wegens eerdere met succes gevolgde gelijkwaardige opleidingen voor cursusonderdelen.

- Toereikende kwaliteit in het licht van de algemene en specifieke eisen die aan de milieuboa's worden gesteld.
- Eenheid in verscheidenheid, dat wil zeggen uniformiteit waar nodig en ruimte voor maatwerk (wegens specifieke behoeften van werkgevers) waar mogelijk.
- Tot stand brengen van een samenwerkingsverband van opleidingsinstituten met het oog op de borging van uniformiteit en kwaliteit van het opleidingsaanbod voor milieuboa's.
- Ontwikkelen en uitvoeren van een professionaliseringstraject voor huidige milieuboa's.

Schets van de nieuwe opleiding

De opleiding voor milieuboa's zoals die voor ogen staat, ziet er als volgt uit:

Regulering van de instroom

Om te bereiken dat de juiste mensen aan de opleiding van milieuboa gaan deelnemen, is het noodzakelijk dat vooraf een inschatting wordt gemaakt van de geschiktheid van de beoogde milieuboa. Middels een 'intake' gesprek kan een dergelijke inschatting worden gemaakt. Tijdens dit gesprek wordt door de werkgever nagegaan of de voor de functie van milieuboa benodigde competenties in beginsel in voldoende mate bij de kandidaat aanwezig zijn. Mocht dit niet het geval zijn, dan wordt de procedure met betrekking tot die kandidaat beëindigd. Zijn de benodigde competenties in beginsel in voldoende mate aanwezig, dan kan de kandidaat het nieuwe opleidingstraject instromen. In plaats van een 'intake' gesprek kan ook een kort assessment worden afgenomen.

De basisopleiding voor milieuboa's

Een ieder die in aanmerking wil komen voor aanwijzing tot milieuboa, moet de basisopleiding voor boa's volgen en het bestaande boa-examen met succes afleggen. De basisopleiding duurt 12 dagen inclusief de examendag.¹⁸

Na het behalen van het examen kan de akte van opsporingsbevoegdheid worden verleend. Hierbij wordt de betrokkene geplaatst in de gewenste functiegroep, onder de voorwaarde dat binnen 12 maanden de bij de functiegroep behorende vervolgopleiding wordt gevolgd en met succes wordt afgerond. Dit stelt de betrokkene in staat om tijdens de vervolgopleiding als milieuboa werkzaam te zijn en het geleerde in de praktijk te brengen (dual leren).

¹⁸ De Algemene Inspectiedienst heeft voor haar medewerkers een specifieke basisopleiding opgezet; die omvat meer en duurt langer.

De vervolgopleiding

De vervolgopleiding zal gericht zijn op een zo goed mogelijke aansluiting bij de beroepspraktijk door het systematisch werken aan de opbouw van de (complexe) kennis, vaardigheden en stijl die nodig zijn om de milieuboa-functie goed uit te oefenen. Het curriculum voor de opleiding wordt niet meer bepaald door de klassieke (school)vakken met hun leerstofindeling en -volgorde, maar door het functieprofiel¹⁹ en de hiervan afgeleide kernopgave voor de diverse typen milieuboa's. Een kernopgave bestaat uit een beschrijving van de kenmerken van de praktijksituaties, dilemma's, werkpatronen en -methoden. Met andere woorden: het curriculum is op maat toegesneden en voor een boa die hoofdzakelijk werkzaam is op het VROM-domein, op bepaalde punten anders ingekleurd dan dat voor een boa die hoofdzakelijk werkzaam is op het LNV-domein of V&W-domein.

Het Functioneel Parket heeft in 2005 de Politieacademie opdracht gegeven om de vervolgopleiding, alsmede de bijbehorende toetsen tijdens de vervolgopleiding te ontwikkelen. Bij die ontwikkeling is gebruik gemaakt van wat er afgelopen jaren op het vlak van competentiegericht modulair onderwijs tot stand is gebracht bij de Politieacademie, de FIOD/ECD, de AID en andere opleidingsinstituten. Het opleidingsprogramma is in grote lijnen zo opgezet dat er ruimte is bij de keuze van praktijkopdrachten, te bestuderen casussen en in het onderwijs te gebruiken voorbeelden in te spelen op de specifieke omstandigheden en behoeften van de te onderscheiden typen milieuboa's. Globaal gesproken is het opleidingsprogramma voor 80% generiek en 20% specifiek. Bij de uitvoering kan worden voldaan aan specifieke wensen van werkgevers, zowel wat betreft de inhoud van het cursusprogramma als de wijze waarop dit wordt uitgevoerd. Dit kan onder meer betekenen dat bijvoorbeeld voor boa's van de AID programma-onderdelen worden ingebouwd in een (bestaande) opleiding van die dienst. De uitvoering van de opdracht is begeleid door een commissie, bestaande uit vertegenwoordigers van diverse categorieën van werkgevers, de politie en het OM. Het was onder meer haar taak erop toe te zien dat het nieuwe onderwijsprogramma voldoet aan de geformuleerde eisen.

Inhoudelijk gezien bestaat de vervolgopleiding voor de verschillende functiegroepen voor een deel uit kennisoverdracht, in het bijzonder met betrekking tot de voor milieuboa's relevante strafvorderlijke regelgeving en bevoegdheden (Wet op de economische delicten, Wetboek van Strafvordering, aanwijzingen van het College van procureurs-generaal), sfeerovergang van toezicht naar opsporing en opsporingsmethodieken. Ook zal worden ingegaan op de organisatie en taakopvattingen van het Functioneel Parket, de politiemilieuteams en andere opsporingsdiensten.

¹⁹ In bijlage 3 zijn een voorlopig functieprofiel en bijbehorende competenties beschreven.

Daarnaast biedt de vervolgopleiding ruimte voor het toepassen van de benodigde kennis en vaardigheden en stijlelementen in de uitvoeringspraktijk. Dit toepassen gaat een stap verder dan kennisoverdracht. Het uitvoeren van leeropdrachten en concreet oefenen van situaties in de praktijk of in rollenspelen zijn evenzeer belangrijke elementen. Hieruit moet o.a. blijken of de betrokkene in staat is om een verdachte aan te spreken en op een juiste wijze te verhoren (over alle bestanddelen van de overtreding waarvan de betrokken persoon verdacht wordt), technisch bewijs te vergaren en een milieuproces-verbaal te maken. Deze wijze van leren vergt een intensieve begeleiding van de betrokken cursist op de werkvloer. Bij grotere organisaties zal die begeleiding – bij voorkeur door een ervaren collega – beter te organiseren zijn dan bij een kleine organisatie. Boa's in dienst van kleine organisaties zouden derhalve in de gelegenheid moeten worden gesteld hun leeropdrachten bij andere organisaties te verrichten. Medewerking van die organisaties is hierbij echter wel een 'must'. Toetsing sluit hierop aan: naast 'pen en papier'-toetsen wordt in de praktijk getoetst.

Afhankelijk van de eventuele vrijstellingen (wegens eerdere, met succes afgeronde gelijkwaardige opleidingen voor cursusonderdelen) zal de lengte van de vervolgopleiding maximaal 16 weken zijn en de totale studiebelasting maximaal 200 SBU (Studie Belastingsuren) zijn. Er wordt hierbij gedacht aan een verdeling van ongeveer 8 contacturen en 8 uren zelfstudie (voor het voorbereiden van de lessen en het uitvoeren van leeropdrachten) per week. Het is de bedoeling dat de opleiding in de eerste helft van 2009 van start gaat.

Permanente her- en bijscholing

Permanent leren wordt beschouwd als een veel effectievere wijze om het niveau van de milieuboa op peil te houden dan een vijfjaarlijks examen. Bovendien kan hiermee goed worden ingespeeld op actuele ontwikkelingen. Daarom krijgt, naar het voorbeeld van de FIOD/ECD en de AID, permanente her- en bijscholing een plaats in de nieuwe opleiding. Het is de bedoeling dat de milieuboa gedurende de 5 jaar dat zijn boa-akte geldig is, een viertal verplichte modules volgt. Dit komt neer op één module per jaar, waarbij in het jaar van verlenging geen nieuwe module wordt gegeven. Een groot deel van het onderwijs is voor alle functiegroepen gelijk. Sommige modules zullen echter specifiek op een bepaalde functiegroep zijn toegeschreven. Nadat alle vier modules met een voldoende zijn afgesloten, kan de akte van de betreffende milieuboa met wederom 5 jaar worden verlengd. De studiebelasting per module bedraagt ongeveer 5 contactdagen. Iedere module wordt met een toets afgesloten. Het is de bedoeling dat de opleiding in de eerste helft van 2009 van start gaat.

De verplichting tot permanente her- en bijscholing, ter vervanging van het vijfjaarlijkse examen, gaat gelden voor alle milieuboa's, met inbegrip van personen aan wie een onthefing is verleend van de bekwaamheidseis op grond van het zogenaamde seniorenbeleid.

Met het oog hierop is per 1 januari 2008 het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar gewijzigd. Aangezien in de eerste vijfjarige periode van het nieuwe stelsel, 2009-2013, de akte van opsporingsbevoegdheid van veel milieuboa's van rechtswege verloopt, zal bijzondere aandacht worden gegeven aan de overgang van het bestaande naar het nieuwe stelsel. Uitgangspunt hierbij is dat zoveel mogelijk voorkomen moet worden dat milieuboa's binnen die periode opnieuw examen zullen moeten doen om hun akte te kunnen behouden.

Uniform en kwalitatief hoogwaardig opleidingsaanbod

Op dit moment staat het een ieder vrij om de basisopleiding voor boa's te verzorgen. Uit ervaring blijkt dat het aangeboden onderwijs, hoewel het moet voldoen aan de eindtermen die Justitie hiervoor heeft vastgesteld, per opleidingsinstituut sterk in kwaliteit verschilt. Aangezien de verbetering van de kwaliteit van de opleiding voor milieuboa's nu juist één van de doelstellingen is, is ervoor gekozen om het voor alle milieuboa's verplichte opleidingsprogramma voor de vervolgopleiding en de permanente her- en bijscholing, alsmede het hierna te noemen professionaliseringstraject voor bestaande milieuboa's te laten verzorgen door een vijftal samenwerkende opleidingsinstellingen: het Opleidingsinstituut van de Algemene Inspectiedienst, de VROM-Inspectieacademie, de Stichting Bestuursacademie Nederland, de Stichting Wateropleidingen en de Politieacademie.²⁰

De verschillende opleidingstrajecten worden, binnen het gemeenschappelijke kader – eindtermen, leerdoelen (kernopgaven), lesprogramma's, docentenhandleiding – en voor een gezamenlijk vastgestelde prijs per cursist verzorgd door deze instellingen, met gebruikmaking van hun respectievelijke kennis en expertise op de verschillende deeltherreinen, voorzover relevant voor de milieuopsporing. Een opleidingscommissie, bestaande uit onderwijskundigen, vertegenwoordigers van de diverse categorieën van werkgevers, de politie en het OM, moet namens de hoofdofficier van het Functioneel Parket de inhoud en kwaliteit van de diverse opleidingstrajecten en bijbehorende lesprogramma's in al hun facetten bewaken. De opleidingscommissie ziet tevens toe op de deelname van de boa's aan de voor hen verplichte opleidingstrajecten.

De opleidingsprogramma's en de uitvoering daarvan zullen met enige regelmaat moeten worden geëvalueerd om te bezien of hierin verandering moet worden aangebracht, bijvoorbeeld door het vervangen van één of meer opleidingsinstellingen door andere.

²⁰ Er is sprake van een uitsluitend recht tot het verzorgen van het onderwijs op het vlak van strafrecht en strafvordering voor milieuboa's.

Professionaliseringstraject voor bestaande milieuboa's

Veel milieuboa's zijn al jaren als zodanig werkzaam. In redelijkheid kan van hen niet worden gevegd dat zij alsnog de tot de vervolgopleiding behorende modules gaan volgen. Toch is er in algemene zin dringend behoefte aan verhoging van de professionaliteit van de huidige milieuboa's, mede in het licht van de invoering van een bestuurlijke strafbeschikking.

Daarom worden alle huidige milieuboa's, met inbegrip van personen aan wie een ontheffing is verleend op grond van het zogenoemde seniorenbeleid, verplicht tussen het najaar van 2007 en het einde van 2009 een speciaal ontwikkelde bijspijkerkursus te volgen, teneinde hun strafvorderlijke kennis en vaardigheden op het gewenste peil te brengen. Deze cursus komt voor iedereen neer op max. 100 studiebelastingsuren, incl. zelfstudie.²¹

De cursuskosten komen voor rekening van de werkgever.

Voor milieuboa's die niet door hun werkgever voor de bijspijkerkursus worden aangemeld of deze cursus niet volledig (behoudens een eventueel voor één of meer onderdelen verleende vrijstellingen) volgen, zal de consequentie zijn dat zij uiterlijk per 1 januari 2011 hun status van milieuboa verliezen. In dat geval kan de werkgever wel aan de Minister van Justitie verzoeken om de betrokken persoon onder te brengen bij een andere, passende functiegroep met minder ruime opsporingsbevoegdheden dan die van milieuboa.

Het programma van de bijspijkerkursus is afgeleid van dat van de vervolgopleiding en op dezelfde manier tot stand gebracht. Ook het opleidingsprogramma hiervan is in grote lijnen zo opgezet dat er ruimte is om bij de keuze van praktijkopdrachten, te bestuderen casussen en in het onderwijs te gebruiken voorbeelden in te spelen op de specifieke omstandigheden en behoeften van de te onderscheiden typen milieuboa's. Aan de uitwerking van het opleidingsprogramma voor de 'groene boa's' wordt actief bijgedragen door vertegenwoordigers van particuliere terreinbeheerders en de Nederlandse Vereniging voor Natuurtoezicht.

Bij de uitvoering van de bijspijkerkursus kan worden voldaan aan specifieke wensen van werkgevers, zowel wat betreft de inhoud van het cursusprogramma als de wijze waarop dit wordt uitgevoerd.

²¹ De studiebelasting van de bijspijkerkursus voor flora- en faunabeheerders is max. 60 SBU. Naast een dagopleiding wordt voor deze functiegroep een avondopleiding aangeboden.

Door een dergelijk professionaliseringstraject wordt niet alleen de kwaliteit van de milieuboa's vergroot. Ook het aandeel van de milieuboa's in de strafrechtelijke handhaving van de milieuregeling neemt toe, doordat de opsporingstaak efficiënter kan worden verricht en een belemmering voor actief gebruik van de opsporingsbevoegdheid – in de vorm van gebrek aan kennis, vaardigheden en durf (zelfvertrouwen) – wegvalt.²² Hiervan profiteren, behalve de boa's en hun werkgevers, ook de politie en het OM. Immers, een hogere kwaliteit van milieuboa's levert ook voor politie en OM efficiëntiewinst op en de extra beschikbaar komende opsporingscapaciteit stelt de politie in staat zich meer te richten op de zwaardere milieudelicten. Ook de meest betrokken departementen (EZ, Justitie, LNV, SZW, V&W en VROM) profiteren ervan, omdat de kans dat hun beleidsdoelen worden gehaald toeneemt naarmate milieuboa's een betere en grotere bijdrage kunnen leveren aan de handhaving van de milieuwetgeving. Bovendien kan het professionaliseringstraject worden beschouwd als een investering in een essentiële conditie voor de landelijke invoering van een strafbeschikkingsbevoegdheid voor met een publieke taak belaste lichamen of personen (ex art. 257ba Wetboek van Strafvordering), waarvoor de Minister van Justitie verantwoordelijk is.

Het succes van het professionaliseringstraject is in hoge mate afhankelijk van de bereidheid van de werkgevers om hun milieuboa's de gelegenheid te bieden tot het volgen van de bijspijker cursus. Uit reacties op de ontwerpversie van het visiedocument is gebleken dat in het bijzonder ten aanzien van de niet-landelijke werkgevers gerichte stimulansen nodig zijn. Daarom hebben de meest betrokken departementen in LOM-verband afgesproken om, door middel van een financiële bijdrage, het voor de werkgevers van boa's in dienst van gemeenten, provincies, waterschappen en regionale milieudiensten mogelijk te maken om hun boa's voor de helft van de cursuskosten te laten deelnemen, mits de inschrijving vóór 1 januari 2009 geschiedt. In het kader van de implementatie van de plannen voor de professionalisering wordt bezien welke andere stimulansen eventueel nodig zijn.

²² Bij een aanname dat de effectieve inzet voor opsporing per milieuboa met gemiddeld 10-20% toeneemt (d.w.z. met 120-240 uur), is bij een totaal aantal milieuboa's van ca. 1500 sprake van een effectieve uitbreiding van de opsporingscapaciteit met ca. 150-300 fte.

6 Implementatie

Verbetering van het stelsel van milieuboa's en de opleidingen en de uitvoering van een professionaliseringstraject voor huidige milieuboa's vergen een groot aantal acties, maatregelen en voorzieningen, mede gericht op een ongestoorde overgang van bestaand naar nieuw. De hoofdofficier van het Functioneel Parket is verzocht om de zorg voor een gecoördineerde implementatie op zich te nemen. Deze zorg omvat in elk geval:

- a Opstellen van een implementatieplan, dat mede inzicht geeft in de personele en financiële consequenties van het implementatieproject.
- b Tot stand brengen van een projectorganisatie ten behoeve van het implementatieproject en de deelprojecten 'stelselverbetering' en 'professionalisering' en toezien op een goede werking hiervan.
- c Leidinggeven aan de implementatiemanager en de projectleiders van beide deelprojecten.
- d Erop toezien dat het implementatieplan en de ter uitwerking hiervan op te stellen activiteitenprogramma's tijdig en op samenhangende wijze worden uitgevoerd en, zo nodig, degenen die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van bepaalde activiteiten, op hun verantwoordelijkheid aanspreken.

- e Nemen van initiatief tot het creëren van specifieke voorzieningen ten behoeve van de uitvoering van bepaalde activiteiten, voorzover die niet kunnen worden gerekend tot de normale taak van LOM-partijen.
- f Namens het LOM (mandaat) optreden als opdrachtgever voor door andere dan LOM-partijen te verrichten werkzaamheden ter uitvoering van het implementatieplan.
- g Een gerichte communicatie over het implementatietraject, met het oog op het informeren en enthousiasmeren van alle doelgroepen en het aan hen bieden van mogelijkheden tot het leveren van een inbreng in de uitvoering van het implementatieplan.
- h Bij elke vergadering van ALOM en BLOM rapporteren over de voortgang van het implementatieproject.

Aangenomen wordt dat voor de uitvoering van deze opdracht een periode van ongeveer twee jaar nodig is, dat wil zeggen uiterlijk tot september 2010.

Bijlagen

Bijlage 1 Samenstelling werkgroepen

Werkgroep Visie

G.A. Biezeveld	Voorzitter, Openbaar Ministerie/Functioneel Parket
R. Bloemsma	Provincie Noord-Brabant (namens IPO)
H.J.M. Dekkers	Milieudienst IJmond (namens VNG)
Mw. S.M. Dijkstra	Ministerie van LNV/Directie Juridische Zaken
Mw. E.M. Eijnwachter	Ministerie van Justitie/DGRH/Directie Handhaving (tot 1/12/04)
H.W. ten Have	Ministerie van LNV/Algemene Inspectiedienst
J. Liezen	Regiokorps IJsselland (namens de politie)
Mw. M.G.W.M. Muiser	Ministerie van VROM/DGM/Directie Strategie en Bestuur
W. van Thiel	Waterschap AA en Maas (namens Unie van Waterschappen)
A.J. Timmerman	Ministerie van Justitie/DGRH/Directie Handhaving (na 1/12/04)
G. Verwoerd	Geldersch Landschap (namens Provinciale Landschappen)

Werkgroep Opleiding

R.P.L. van Loon	Voorzitter, Openbaar Ministerie/Functioneel Parket (thans: Parket-Generaal)
H. Adema	Wetterskip Fryslân (namens Unie van waterschappen)
Mw. C.A.M. Boekestein	Ministerie van Justitie/DGRH/Bureau JBA
M.J. Esselman	Ministerie van LNV/Algemene Inspectiedienst
H. van der Neut	Politieacademie
W. van Thiel	Waterschap AA en Maas (namens Unie van Waterschappen)

De werkgroepen zijn ondersteund door mw. A. Dezaire, mw. H. Tiemens, B. Kaspers en F. Kok (LOM-Secretariaat)

Bijlage 2 Voorlopige kwaliteitscriteria voor het stelsel van milieuboa's

Algemeen

- 1 Het College van procureurs-generaal, gehoord het Ambtelijk landelijk overleg milieuhandhaving (ALOM), geeft ten minste éénmaal in de vier jaar zijn visie op het gewenste aandeel van buitengewone opsporingsambtenaren in de opsporing van milieudelicten in elke provincie en voor één of meer deelterreinen van de milieuhandhavingsproblematiek, in het licht van de aard en omvang van de milieucriminaliteit.
- 2 De hoofdofficier van het Functioneel Parket sluit binnen zes maanden na de dag waarop hij als toezichthouder is aangewezen, met het oog op een goede toepassing van het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar, een toezichtsarrangement met elk van de direct toezichthouders. Hierin worden eenduidige afspraken neergelegd over de wijze waarop het toezicht en het direct toezicht in onderlinge samenhang worden uitgeoefend, met inachtneming van het hieromtrent bepaalde in het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar. De werking van de diverse toezichtsarrangementen wordt ten minste eenmaal per twee jaar geëvalueerd. Wanneer dit nodig blijkt, wordt een toezichtsarrangement gewijzigd.
- 3 De hoofdofficier van het Functioneel Parket maakt, tezamen met de portefeuillehouder milieu van de Raad van Hoofdcommissarissen, binnen negen maanden na zijn aanwijzing als toezichthouder met de hoofden van de Algemene Inspectiedienst (mede als vertegenwoordiger van de werkgevers van aan die dienst verbonden onbezoldigde milieuboa's), Rijkswaterstaat, het Staatstoezicht op de Mijnen, de Arbeidsinspectie en de VROM-Inspectie, met het oog op een goede toepassing van het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar, eenduidige afspraken over:
 - de bestuurlijke en ambtelijke aanspreekpunten bij elk van de betrokken instanties;
 - de te volgen procedure bij het inzetten van milieuboa's voor een opsporingsonderzoek onder leiding van het Functioneel Parket, en hoe de werkgever wordt geïnformeerd over de resultaten en ervaringen tijdens of na een onderzoek;
 - de te volgen procedure bij het inzetten van milieuboa's bij een calamiteit;
 - waarborgen ter voorkoming van de inzet van milieuboa's bij opsporingsonderzoeken waarbij de eigen werkgever direct of indirect betrokken is (bijv. integriteitsonderzoeken);

- de aan milieuboa's te bieden ruimte tot uitoefening van hun opsporingstaak en het op peil houden van hun kennis en praktische vaardigheden;
 - de door de werkgever en milieuboa's te betrachten zorg bij de overgang van toezicht naar opsporing;
 - criteria ter bepaling van de noodzaak tot geheel of gedeeltelijke overdracht van de opsporingstaak met betrekking tot een door een milieuboa geconstateerd delict aan een politiekorps of een andere opsporingsdienst, en de hierbij te volgen procedure;
 - de door werkgevers en milieuboa's te verrichten inspanningen op het vlak van vorming en opleiding, waaronder coaching en mentorschap;
 - samenwerking, afstemming en informatieuitwisseling tussen milieuboa's en politie(milieuteams), bereikbaarheid over en weer, operationele ondersteuning en bijstand door de politie, waaronder mogelijkheden van milieuboa's tot gebruik van communicatiesystemen, politieke informatie- en registratiesystemen, en de hiertoe te treffen voorzieningen;
 - samenwerking, afstemming en informatie-uitwisseling tussen milieuboa's en de regionale eenheden van het Functioneel Parket;
 - de te volgen procedure in gevallen waarin een milieuboa betrokken is geraakt bij een geweldsincident, hetzij als degene die (vermoedelijk) geweld heeft gebruikt, hetzij als degene die slachtoffer is geworden van geweld of bedreiging daarmee door een derde;
 - de afdoening van door milieuboa's opgemaakte processen-verbaal en de terugkoppeling van het resultaat ervan door het Functioneel Parket;
 - de terugkoppeling door het Functioneel Parket van gebleken tekortkomingen in door milieuboa's opgemaakte processen-verbaal;
 - de door het Functioneel Parket te volgen werkwijze ter verkrijging van een aanvullend proces-verbaal van een milieuboa;
 - de wijze waarop door de werkgever jaarlijks aan de toezichthouder verslag wordt gedaan van de inzet van de milieuboa's en de hiermee bereikte resultaten;
 - de terugkoppeling van door milieuboa's ervaren tekortkomingen op het punt van handhaafbaarheid van vergunningen en regelgeving naar het Functioneel Parket;
 - de te volgen procedure bij een klacht tegen een milieuboa;
 - regelmatige evaluatie van de gemaakte afspraken.
- 4 De hoofdofficier van het Functioneel Parket en de hoofden van de Algemene Inspectiedienst (mede als vertegenwoordiger van landelijk werkzame particuliere werkgevers met milieuboa's), de Arbeidsinspectie, Rijkswaterstaat, het Staatstoezicht op de Mijnen en de VROM-Inspectie, maken jaarlijks, als onderdeel van het handhavingsarrangement, een afspraak over de inzet van milieuboa's in het daarop volgende jaar.

- 5 De hoofdofficier van het Functioneel Parket maakt, tezamen met de direct toezicht-houders voor niet-landelijke milieuboa's, binnen twaalf maanden na zijn aanwijzing als toezichthouder met de colleges van gedeputeerde staten (zo mogelijk, mede als vertegenwoordiger van gemeenten en waterschappen en in de provincie gevestigde particuliere instanties met milieuboa's, anders met hen apart), de besturen van regionale milieudiensten met milieuboa's en de chefs van de regiokorpsen, met het oog op een goede toepassing van het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar, eenduidige afspraken over:
 - de hierbij onder 3 genoemde onderwerpen
 - de wijze waarop in de relatie tot werkgevers en milieuboa's vorm en inhoud wordt gegeven aan het toezicht en direct toezicht;
- 6 In het Provinciaal Handhavingsoverleg, dan wel de Regionale Handhavingsoverleggen in de provincie, dan wel in een ander verband worden jaarlijks afspraken gemaakt over de inzet van milieuboa's in het daarop volgende jaar.

Werkgever

- 1 De werkgever zorgt ervoor dat de qua kennis, motivatie, karakterstructuur en vaardigheden geschikte persoon voor het boerschap wordt voorgedragen. Daarvoor is een door het Bestuurlijk landelijk overleg milieuhandhaving (BLOM) vastgesteld voorlopig functieprofiel milieuboa beschikbaar. Bij voorkeur en indien mogelijk wordt een categorale aanvraag gedaan in plaats van een individuele aanvraag.
- 2 De werkgever draagt zorg voor een goede uitvoering van de afspraken als bedoeld in Algemeen onderdelen 3 tot en met 6, voorzover die hem rechtstreeks aangaan, zowel binnen de eigen organisatie als in relatie tot zijn milieuboa's.
- 3 De werkgever stelt milieuboa's die hun opsporingstaak combineren met andere taken, in de gelegenheid om een realistisch en noodzakelijk deel van hun werktijd te besteden aan de opsporingstaak en het op peil houden van de hiertoe benodigde kennis en praktische vaardigheden.
- 4 De werkgever sluit voor zijn milieuboa's de noodzakelijke verzekeringen waaronder een aansprakelijkheidsverzekering.
- 5 De werkgever maakt gebruik van een vastgestelde inwerkprocedure nieuwe milieuboa's die periodiek wordt geëvalueerd en zonodig geactualiseerd.
- 6 De werkgever zorgt voor een ambtelijk aanspreekpunt milieuboa's.
- 7 De werkgever legt prestatieafspraken met OM en politie voorafgaand aan het komende kalenderjaar vast in een boa-werkprogramma. Het werkprogramma bevat tevens de afspraken met de politie over periodieke cursussen van de politie voor milieuboa's op het gebied van opsporingskennis, -werkwijzen en -vaardigheden.

Daarvoor is een landelijk model werkgever/politie/OM boa-werkprogramma beschikbaar. Over de invulling daarvan vindt overleg plaats tussen werkgever, politie en OM (Functioneel Parket). De afspraken worden tijdig geïntegreerd in de beleidscyclus (handhavingsprogramma) van de werkgever.

- 8 De werkgever monitort en evalueert regelmatig het functioneren van zijn milieuboa's en hun bekwaamheid en betrouwbaarheid voor de uitoefening van de opsporingsbevoegdheden. Bij twijfel of de bekwaamheid of betrouwbaarheid nog aanwezig zijn, wordt de direct toezichthouder hierover geïnformeerd.
- 9 De werkgever stelt een milieuboa in staat tot het volgen van het door of namens de Minister van Justitie erkende programma van permanente her- en bijscholing en andere noodzakelijke cursussen op het gebied van kennis van de milieuwet- en regelgeving en functie vaardigheden (waaronder voor het vak relevante sociale vaardigheden).
- 10 De werkgever zorgt voor een jaarverslag met daarin de prestaties van de milieuboa's in bestede uren opsporingsactiviteiten, aantallen en soorten processen-verbaal en overige activiteiten (zoals samenwerkingsprojecten). Daarvoor is een landelijk model werkgever boa-jaarverslag beschikbaar.
- 11 De werkgever houdt een klachtenregistratie bij en hanteert de landelijk vastgestelde klachtenprocedure in geval van klachten over een milieuboa.
- 12 De werkgever formuleert een duidelijk beleid over de handelwijze van een milieuboa in geval van overtredingen door of binnen de eigen organisatie c.q. door eigen collegae.
- 13 De werkgever ziet erop toe dat een milieuboa terstond zijn akte inclusief het verstrekte legitimatiebewijs aan de werkgever verstrekt ten behoeve van toezending aan het Ministerie van Justitie indien de opsporingsbevoegdheid is vervallen zoals bij beëindiging van het dienstverband of de geldigheidsdatum op de akte van beëindiging is verlopen.
- 14 De werkgever ziet erop toe dat een milieuboa terstond de geweldsmiddelen die hem zijn verstrekt, overhandigt aan de korpschef van de politieregio waarin de werkgever is gevestigd, indien het dienstverband wordt beëindigd of de geldigheidsdatum van de akte van beëindiging is verlopen, dan wel anderszins de bevoegdheid tot het gebruik van die geweldsmiddelen is komen te vervallen.
- 15 Het bepaalde in 2 en 5 tot en met 11 is van overeenkomstige toepassing op de instantie die op grond van een categorale aanwijzingsbeschikking medeverantwoordelijkheid draagt voor het functioneren van milieuboa's die niet bij haar in dienst zijn, voorzover de werkgever de uitvoering van bedoelde verplichtingen door middel van een schriftelijke afspraak aan haar heeft overgedragen.

Milieuboa

Vakbekwaamheid en integriteit

- 1 De milieuboa is verantwoordelijk voor het op peil hebben en houden van de parate kennis en vaardigheden voor de uitoefening van zijn opsporingsbevoegdheid. Dat geldt in het bijzonder voor de strafvorderlijke en strafrechtelijke regels in het algemeen en de instructie als bedoeld in het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar. Hij neemt daarvoor onder meer deel aan door of namens de werkgever, politie en/of justitie georganiseerde bijeenkomsten en cursussen gericht op het onderhouden en/of bevorderen van de kwaliteit van de opsporing.
- 2 De milieuboa is verantwoordelijk voor het hebben en houden van onbesproken gedrag als bedoeld in het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar. Zodra er sprake is van feiten of omstandigheden die daarop van invloed zijn, doet hij hiervan terstond mededeling aan de werkgever en aan de direct toezichthouder.
- 3 De milieuboa is verantwoordelijk voor het op peil hebben en houden van de parate kennis over de organisatie van de (strafrechtelijke) handhaving, vastgestelde beleidsdocumenten, actuele standaard processen-verbaal en werkafspraken tussen de werkgever, het Functioneel Parket en de politie met betrekking tot milieuboa's.

Opsporingsactiviteiten

- 4 De milieuboa levert een actieve bijdrage aan de opsporing van milieudelicten door meetbare prestaties in de vorm van:
 - a zelfstandig opmaken van proces-verbaal op basis van eigen opsporingshandelingen voor (veelal) relatief eenvoudige milieudelicten, met inachtneming van de Aanwijzing handhaving milieurecht van het Openbaar Ministerie (Staatscourant 29 december 2005, nr. 253/16);
 - b aanbieden van een transactie (in toekomst: bestuurlijke strafbeschikking) voor milieudelicten, voorzover hij hiertoe – al dan niet krachtens mandaat – bevoegd is, met inachtneming van hiervoor geldende wettelijke of beleidsregels (strafvorderingsrichtlijnen);
 - c vervullen van oog- en oorfunctie voor de politie en andere opsporingsdiensten met betrekking tot relatief zware of complexe milieu-overtredingen of andere delicten waarop hij bij zijn functie-uitoefening stuit, waartegen hij niet zelf kan of mag optreden;
 - d overdragen van, aanvankelijk ten onrechte als relatief eenvoudig ingeschatte, milieudelicten aan de politie of andere opsporingsdiensten;
 - e ondersteunen van politie/andere opsporingsdiensten bij gecompliceerde of zware milieudelicten;

- f deelnemen aan opsporingsonderzoeken naar milieudelicten onder leiding van het Functioneel Parket en handhavingsprojecten in samenwerking met algemene of buitengewone opsporingsambtenaren of bestuurlijke toezichthouders;
 - g signaleren van tekortkomingen van milieuregelgeving en milieuvergunningen op het punt van handhaafbaarheid;
 - h optreden als deskundige bij de behandeling van een strafzaak ter zitting.
- 5 De milieuboa neemt bij de uitoefening van zijn opsporingsbevoegdheid het door de werkgever vastgestelde boa-beleid en de geldende interne werkafspraken in acht. Hij zorgt voor voldoende afstemming en informatie-uitwisseling met collega-boa's en -milieutoezichthouders in de eigen organisatie en van andere instanties.
 - 6 De milieuboa zorgt voor goede samenwerking, voldoende afstemming en informatie-uitwisseling met de politie en andere opsporingsdiensten. Eventuele geconstateerde knelpunten of verbetermogelijkheden met betrekking tot samenwerking, afstemming of informatie-uitwisseling worden medegedeeld aan de werkgever.

Werkwijze

- 7 De milieuboa maakt aan het begin van het kalenderjaar met zijn werkgever afspraken over de voorgenomen tijdsinzet en prestaties inzake de uitoefening van zijn opsporingsbevoegdheid en het op peil houden van de hiervoor benodigde kennis en vaardigheden. Hij pleegt regelmatig overleg met zijn werkgever over de voortgang van de gemaakte afspraken en het functioneren in het algemeen.
- 8 De milieuboa stelt de werkgever in staat tot het bijhouden van een gestandaardiseerde registratie van de door hem uitgevoerde opsporingsactiviteiten in uren en producten.
- 9 In het geval van een ingediende klacht over het optreden van een milieuboa betreffende de uitoefening van diens opsporingsbevoegdheden of de bejegening van een persoon, meldt de boa dat terstond aan de werkgever en, in geval van een categorale aanwijzing, de instantie aan wie de aanwijzingsbeschikking is verleend.
- 10 De milieuboa bewaakt de termijn waarvoor opsporingsbevoegdheid is verleend en onderneemt tijdig d.w.z. uiterlijk 10 maanden voorafgaand aan het verlopen van de geldigheidsdatum op de akte van beëdiging, initiatief in de richting van de werkgever om te voorkomen dat de opsporingsbevoegdheid door tijdsverloop vervalt.
- 11 Indien het dienstverband wordt beëindigd of de geldigheidsdatum van de akte van beëdiging is verlopen, dan wel anderszins de opsporingsbevoegdheid is komen te vervallen, overhandigt de milieuboa terstond:
 - zijn akte inclusief het verstrekte legitimatiebewijs aan de werkgever, dan wel, in geval van een categorale aanwijzing, de instantie aan wie de aanwijzingsbeschikking is verleend, ten behoeve van toezending aan het Ministerie van Justitie;

- de geweldsmiddelen die hem zijn verstrekt, aan de korpschef van de politieregio waarin de werkgever is gevestigd.

Provincie (als regisseur voor de handhavingssamenwerking)

- 1 De provinciale regisseur bevordert, op voorstel van het Functioneel Parket of de direct toezichthouder(s) dat in het Provinciaal Handhavingsoverleg (PHO), dan wel de Regionale Handhavingsoverleggen in de provincie, met het oog op een goede toepassing van het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar, door of namens elke werkgever in elk geval afspraken worden gemaakt over:
 - de onderwerpen als bedoeld in Algemeen, onderdeel 5
 - de opzet en vormgeving van een doelmatig organisatorisch verband voor niet-landelijke milieuboa's
 - de wijze waarop de uitvoering van de afspraken wordt bewaakt.
- 2 De provinciale regisseur bevordert dat in het PHO, dan wel RHO's of ander verband jaarlijks afspraken worden gemaakt als bedoeld in Algemeen, onderdeel 6.
- 3 Provinciale regisseur maakt de totstandkoming mogelijk van afspraken in het PHO tot het zoveel mogelijk categoriaal aanvragen van milieuboa's, namens diverse werkgevers in de provincie.

Politie

- 1 De korpschef van een regionaal politiekorps draagt zorg voor een goede uitvoering van de afspraken als bedoeld in Algemeen, onderdelen 3 tot en met 6, voorzover die het korps rechtstreeks aangaan, zowel binnen de politieorganisatie als in relatie tot de in de politieregio werkzame milieuboa's, en treft hiertoe adequate organisatorische voorzieningen met voldoende (geoormerkte) capaciteit.
- 2 De korpschef van een regionaal politiekorps draagt zorg voor een goede samenwerking, afstemming en informatie-uitwisseling tussen de verschillende onderdelen van het korps en de in de politieregio werkzame milieuboa's.
- 3 De korpschef van een regionaal politiekorps garandeert een continue bereikbaarheid van het regionale milieuteam voor milieuboa's en zorgt voor een meldpunt voor schriftelijke, mondelinge, telefonische en digitale meldingen van milieuboa's.
- 4 De korpschef van een regionaal politiekorps draagt zorg voor de operationele ondersteuning van de in de politieregio werkzame milieuboa's en stelt de milieuboa's in staat tot gebruik van informatie- en registratiesystemen en communicatiemiddelen

van de politie, voorzover dit redelijkerwijs nodig is voor een behoorlijke vervulling van hun opsporingstaak.

- 5 De korpschef van een regionaal politiekorps zorgt voor een eenduidige advisering in een milieuboa-aanvraagprocedure, voorzover het betreft de verlening van geweldsmiddelen. Een advies wordt uiterlijk binnen zes weken na ontvangst van het verzoek gegeven.
- 6 De korpschef van een regionaal politiekorps monitoort en evalueert regelmatig het functioneren van de in de politieregio werkzame milieuboa's en de samenwerking tussen de milieuboa's en de politie, en informeert de direct toezichthouder over zijn bevindingen.
- 7 De korpschef van een regionaal politiekorps draagt er zorg voor dat de geweldsmiddelen die zijn verstrekt aan milieuboa's van een werkgever die in de politieregio is gevestigd, onmiddellijk worden ingenomen, zodra het korps ervan op de hoogte is dat het dienstverband van een desbetreffende milieuboa met diens werkgever is of wordt beëindigd of de geldigheidsdatum van de akte van beëdiging is verlopen, dan wel anderszins de opsporingsbevoegdheid van de desbetreffende milieuboa is komen te vervallen.
- 8 De onder 1 tot en met 6 genoemde verplichtingen zijn van overeenkomstige toepassing op de korpschef van het Korps Landelijke Politiediensten, voorzover het betreft milieuboa's die in hoofdzaak werkzaam zijn op een taakveld van dit korps.
- 9 De Raad van Hoofdcommissarissen neemt, in overleg met de toezichthouder, initiatieven om, waar het de relatie tussen politie(milieuteams) en de milieuboa's betreft, de samenwerking, afstemming, informatie-uitwisseling en operationele ondersteuning in het gehele land op eenzelfde, toereikend niveau te brengen, o.a. door landelijke toepassing van in afzonderlijke korpsen ontwikkelde best practices.

Hoofdofficier van het Functioneel Parket

- 1 De hoofdofficier van het Functioneel Parket draagt als toezichthouder zorg voor het goed functioneren van het stelsel van milieuboa's. Hiertoe geeft hij actief en professioneel invulling aan zijn functie van toezichthouder in relatie tot de werkgevers, milieuboa's en de direct toezichthouders.
- 2 De hoofdofficier van het Functioneel Parket draagt als toezichthouder en als bevoegd gezag voor de opsporing zorg voor een goede uitvoering binnen het Openbaar Ministerie van de afspraken als bedoeld in Algemeen, onderdelen 2 tot en met 6, voorzover die hem rechtstreeks aangaan, en treft hiertoe adequate organisatorische

voorzieningen, waaronder één of meer ambtelijke aanspreekpunten, met voldoende (geoommerkte) capaciteit.

- 3 De hoofdofficier van het Functioneel Parket geeft als toezichthouder binnen zes weken na ontvangst van een desbetreffend verzoek van de Minister van Justitie advies op een aanvraag voor aanwijzing van één of meer milieuboa's. Hij raadpleegt hiertoe andere betrokken functionarissen of instanties, waaronder in elk geval de korpschef van de politieregio waarin de desbetreffende persoon woont. Specifieke aandachtspunten zijn de noodzaak van opsporingsbevoegdheid voor de uitoefening van de functie van de desbetreffende persoon, de gewenste functiegroep, de gewenste bevoegdheden, het werkgebied en de verlening van geweldsmiddelen.
- 4 De hoofdofficier van het Functioneel Parket ziet als toezichthouder, met behulp van een opleidingscommissie, toe op de passendheid en kwaliteit van de opleidingen voor milieuboa's.
- 5 De hoofdofficier van het Functioneel Parket doet als toezichthouder jaarlijks, op basis van de verslagen van de werkgevers en direct toezichthouders, door tussenkomst van het College van procureurs-generaal verslag aan de Minister van Justitie over de werking van het stelsel van milieuboa's en het opleidingssysteem en de bijdrage van milieuboa's aan de opsporing van milieudelicten. Dit verslag wordt ter kennis gebracht van de werkgevers, de direct toezichthouders en de korpschefs van de politiekorpsen.

Direct toezichthouder

- 1 De direct toezichthouder voor landelijke milieuboa's draagt zorg voor een goede uitvoering van de afspraken als bedoeld in Algemeen, onderdelen 2 tot en met 6, voorzover die hem rechtstreeks aangaan, binnen zijn eigen organisatie en treft hiertoe adequate organisatorische voorzieningen, waaronder een ambtelijk aanspreekpunt, met voldoende (geoommerkte) capaciteit.
- 2 De direct toezichthouder voor niet-landelijke milieuboa's draagt zorg voor een goede uitvoering van de afspraken als bedoeld in Algemeen, onderdelen 2 tot en met 6, voorzover die hem rechtstreeks aangaan, binnen zijn eigen korps en treft hiertoe adequate organisatorische voorzieningen met voldoende (geoommerkte) capaciteit. Voorzover nodig, maakt hij hiertoe schriftelijke afspraken met de korpschefs van de andere betrokken regiokorpsen.

Bijlage 3 Functieprofiel en competenties milieuboa's

A Voorlopig functieprofiel milieuboa

Een buitengewoon opsporingsambtenaar milieuwetgeving (milieuboa) is in hoofdzaak belast met de opsporing van (economische) milieudelicten. De milieuboa is in dienst van een overheidsinstantie of een particuliere werkgever. Doorgaans is hij primair toezicht-houder op grond van één of meer milieuwetten en treedt hij in voorkomende gevallen op als boa. Hierdoor vervullen de meeste milieuboa's een schakelfunctie tussen het bestuur, particuliere organisaties, het Openbaar Ministerie (i.c. het Functioneel Parket) en de politie. De milieuboa vervult bij milieudelicten een rol in de keten met een grote mate aan diversiteit, onderlinge afhankelijkheid en verwevenheid ten aanzien van verantwoordelijkheden, werkprocessen, netwerken, wetgeving of technieken.

De taken van de milieuboa zijn:

a uitvoerende bij (eenvoudige) zaken

Bij (economische) milieudelicten (eenvoudige misdrijven en overtredingen, overeenkomstig de Wet op de economische delicten) kan een milieuboa zelfstandig strafrechtelijk optreden. Dit kan ter ondersteuning of in plaats van een bestuursrechtelijk handhavingstraject. Daarmee is het noodzakelijk dat de boa naast strafrechtelijke kennis, beschikt over kennis van het bestuursrecht (AWB);

b deskundige ondersteuning bij gecompliceerde strafzaken

De milieuboa verleent bij dit soort zaken voor politie of een bijzondere opsporingsdienst een belangrijke ondersteunende rol door inbreng van specialistische en/of juridische kennis over de betrokken milieuwetgeving.

c een signalerende rol bij zaken die buiten zijn opsporingsbevoegdheid vallen

De milieuboa heeft een signalerende taak bij de uitoefening van zijn werkzaamheden. Voor zaken waarvoor hij niet bevoegd of bekwaam is, heeft hij een belangrijke oog- en oorfunctie voor de politie en/of andere bevoegde handhavinginstanties. Indien nodig maakt hij een proces-verbaal van bevindingen op.

d terugkoppeling uitvoerbaarheid/handhaafbaarheid van normen

De milieuboa kan problemen m.b.t. handhaafbaarheid van normen/uitvoerbaarheid van normen signaleren en doorgeven aan verantwoordelijke partijen zoals vergunningverleners en eventueel via een interne schakel aan intermediairs en ministeries die verantwoordelijk zijn voor de normstelling.

B Competenties

Vakmatige en methodische competenties zijn gericht op het vermogen om op adequate wijze producten en diensten te leveren. De milieuboa kan:

- 1 zelfstandig een milieuonderzoek verrichten, milieuschade taxeren, gegevens vergaren en vastleggen ten behoeve van het proces-verbaal of bestuurlijke strafbeschikking;
- 2 financieel-administratieve vaardigheden en hulpmiddelen toepassen, ten behoeve van het berekenen van wederrechtelijk verkregen economisch voordeel of veroorzaakte schade;
- 3 (eenvoudige) milieuregistraties controleren;
- 4 het eigen milieuspecialisme begrijpelijk maken voor niet-ingewijden en partners (intern en extern);
- 5 ketengericht denken en onderwerpen die regio en/of provincie overstijgend zijn inzichtelijk maken ten behoeve van het opsporingsonderzoek;
- 6 milieurisicosituaties signaleren en daarin proportioneel en rechtmatig handelen;
- 7 binnen bestaande beleidskaders de relevante wet- en regelgeving en richtlijnen op het gebied van milieu rechtmatig toepassen;
- 8 zo nodig de bestuursrechtelijke aanpak van milieudelicten ondersteunen of verwijzen naar een civielrechtelijke aanpak;
- 9 milieudelicten bij de handhaving van het milieurecht analyseren en systematisch, doortastend afhandelen;
- 10 rapporten van deskundigen interpreteren;
- 11 rapporteren over uitgevoerde werkzaamheden en de resultaten daarvan beoordelen;
- 12 integraal handhaven en bij de handhaving verder kijken dan de eigen bevoegdheden.

Bestuurlijk-organisatorische en strategische competenties zijn gericht op het plannen en regelen van het eigen werk in de context van de organisatie. De milieuboa kan:

- 13 omgaan met het spanningsveld tussen de eigen milieuspecialistische deskundigheid en de verantwoordelijkheid van interne en externe partners;
- 14 een milieuonderzoek en de beheersing van milieudelicten afstemmen op het handhavingsbeleid van de eigen organisatie en dat van interne en externe partners;
- 15 ten behoeve van de handhaving van het milieurecht een professioneel netwerk onderhouden met relevante actoren in de keten en deskundigen;
- 16 de grenzen en mogelijkheden van het eigen milieuspecialisme en de eigen bevoegdheden aangeven en benutten;
- 17 zelfstandig functioneren binnen geformuleerde beleidskaders;
- 18 voor zichzelf en voor anderen handhavingsverantwoordelijkheid dragen;
- 19 binnen de eigen organisatie een onafhankelijke positie innemen, in staat zijn weerstand te bieden aan in- en externe druk;

- 20 op stimulerende wijze nut en noodzaak van strafrechtelijke handhaving binnen de eigen organisatie duidelijk maken.

Sociaal-communicatieve en cultureel-normatieve competenties hebben betrekking op het functioneren in een arbeidsomgeving, op samenwerking en op coördinatie van arbeid.

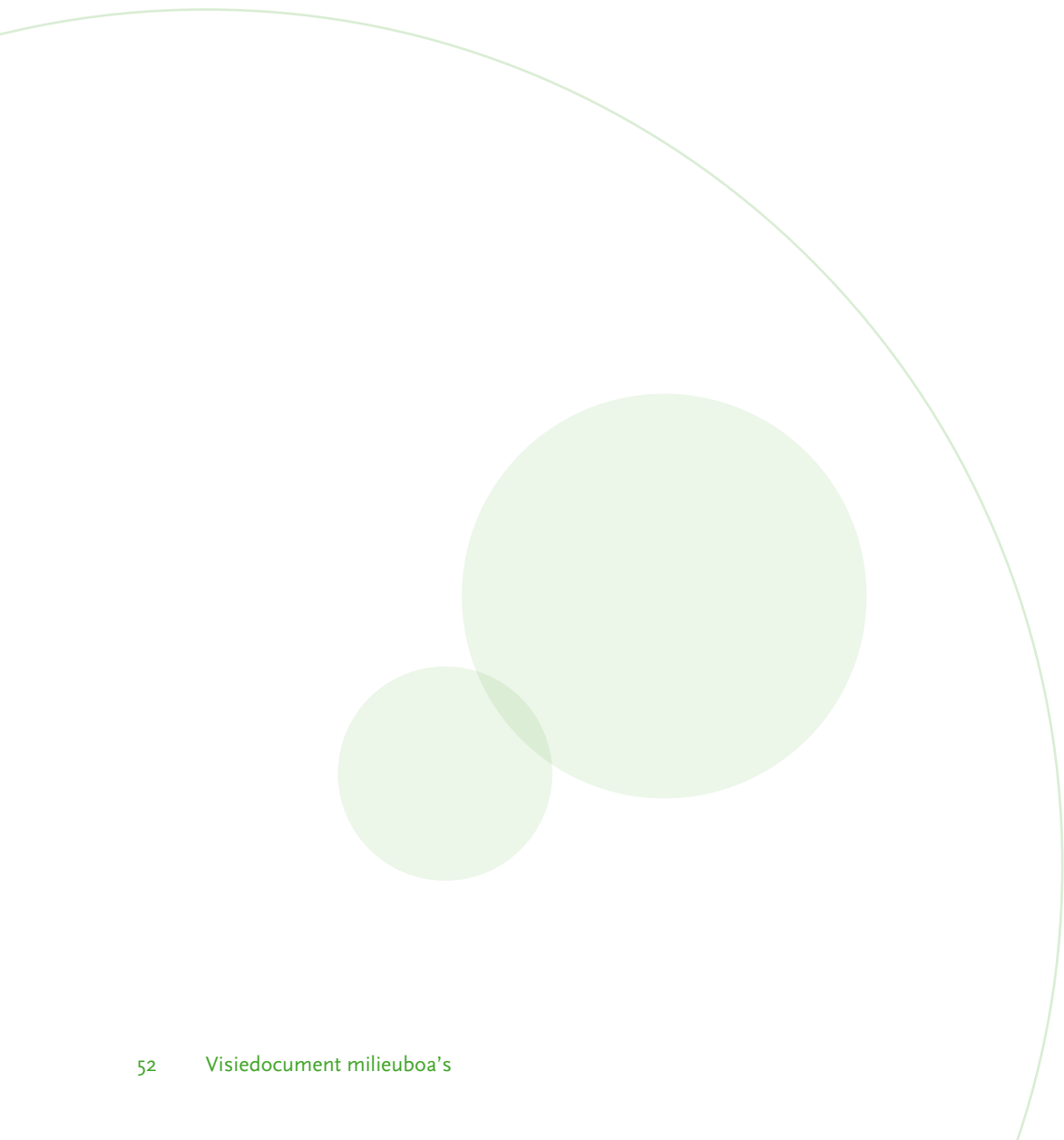
De milieuboa kan:

- 21 interdisciplinair samenwerken;
- 22 regionaal of (inter)nationaal opereren;
- 23 vasthoudend zijn in het milieuspecialistische werk;
- 24 onder stress effectief optreden en beslissingen nemen;
- 25 zich inleven in de specifieke beroepsomstandigheden van relevante partners;
- 26 omgaan met emotioneel gedrag van verdachten, getuigen, benadeelden of slachtoffers in het milieu (opsporings)onderzoek;
- 27 integer en servicegericht handelen in het uitvoerende werk;
- 28 een eigen oordeel vormen en verdedigen ten aanzien van de waarde en betrouwbaarheid van getuigen en informanten en van opsporingsmethoden en -technieken;
- 29 improviseren;
- 30 het voortouw nemen bij gecombineerde handhavingsactiviteiten;
- 31 zich inleven in de maatschappelijke problematiek op het gebied van milieudelicten en de veiligheid van de leefomgeving.

Leer- en vormgevingscompetenties verwijzen naar het vermogen bij te dragen aan de eigen ontwikkeling en die van arbeidsorganisatie en beroep. De milieuboa kan:

- 32 de eigen kwaliteit en vakdeskundigheid als milieuboa verbeteren;
- 33 onderzoeksprocedures afstemmen op de aard van het milieudelict en de veiligheid van de leefomgeving;
- 34 zelfstandig ontwikkelingen bijhouden m.b.t. beleid, werkafspraken en wetgeving en handelen volgens de nieuwste afspraken en inzichten;
- 35 doel- en resultaatgericht handelen en de eigen werkzaamheden op realisatie van doelen, de bestede tijd en te verwachten resultaten monitoren;
- 36 bij het beoordelen van onderzoeksresultaten kritiek geven en accepteren.

Landelijk Overleg Milieuhandhaving

Koningskade 40
2596 AA Den Haag
T (070) 3519705
F (070) 3519707
E info@lom.nl
I www.lom.nl

Colofon

Deze brochure is een uitgave van het LOM
Extra exemplaren zijn te downloaden via
www.lom.nl

Drukwerkproductie

GBS prepress, Rijswijk

Oplage

1.250

September 2008